

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

Təhsil millətin
gələcəyidir!
H.Əliyev

5 may 2017-ci il №16(8732)

www.muallim.edu.az

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin orqanı

muallim@edu.gov.az

Daha 2 ali təhsil müəssisəsi yüksək standartlara cavab verən şəraitdə

Prezident İlham Əliyev: “Biz qara qızıl kapitalını insan kapitalına qoyuruq”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 1-də Bakının Səbail rayonunun Bibiheybat qəsəbəsində inşa olunmuş SOCAR-in Bakı Ali Neft Məktəbinin yeni kampusunun açılışında iştirak edib. Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti Rövşən Abdullayev və Bakı Ali Neft Məktəbinin rektoru Elmar Qasimov dövlət başçısına görilən işlərlə bağlı məlumat veriblər. Bildirlib ki, təhsil kompleksi xüsusi dizaynlı yüksək standartlar səviyyəsində, dünyanın tanınmış universitetlərinin təcrübəsinə əsaslanaraq ən son texnologiyalarla inşa olunub. Əsas korpusdakı tədris binasında istismara verilən mühəaziro zalları və məşğələ otaqları on müasir avadanlıqla, o cümlədən multimedia vəsiyətləri, internetle təchiz olunub. Təhsil ocağının kitabxanasında 100 nəfərlik oxu və dövri mətbuat zalı, 40 nəfərlik kompüter zalı, tolim otaqları və elektron kitab verilişi zamanı yaradılıb. Tədris laboratoriyalarındakı cihaz və avadanlıq Almaniyannı “Gunt” və “Lukas nulle” şirkətlərinin istehsalıdır. Tələbələr onların vasitəsilə tədris olunan fənlər üzrə tədqiqat işlərini yerine yetirərək hesabatlar hazırlayırlar.

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən transmilli şirkətlərin bir çoxunun im-

kanları mütəxəssis hazırlığına cəlb edilib. Belə ki, “ABB” şirkəti kam-pusda integrasiya edilmiş idarəetmə və tohluqəsizlik laboratoriyasını, “Schneider Electric” şirkəti qızə hallarının idarəedilməsi və avtomatlaşdırılması laboratoriyasını, “AVANDSIS group” və “Schneider Electric” şirkətləri birlikdə avtomatik sistemlərin elementlərini və program tominatını, “Emerson process management” şirkəti isə nəzarət-ölçmə və idarəetmə laboratoriyasını Bakı Ali Neft Məktəbinə hədiyyə ediblər.

⇒Ardı sah.2

Təhsil Nazirliyi hesabat verdi

Hesabatlılıq həm dövlət, həm de özəl strukturların qarşısında dayanan əsas öhdəliklərindən biridir. Təhsil Nazirliyi bu həftə 2016-ci ildə görülen işlərə dair hesabat verməklə proses artıq ənənəyə əvirir. Ötən il olduğu kimi, bu ilki hesabat tədbiri də interaktiv formada keçirilmək, ictimaayıttıl rəyi, çağırışları, tənqidləri dinişəndildi, suallar müvafiq olaraq cavablandırıldı.

Hesabatda diqqətənən olan ilk məsələ, şübhəsiz ki, təhsilin keyfiyyətidir. Belə ki, 2016-ci ildə IX və XI sinif buraxılış imtahanlarında, eləcə də

ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanında möqəbul qiymət alanların çəkisi artıb. Beləliklə, IX sinifdə son 5 ildə orta hesabla 17 faiz, XI sinifdə ötən illə müqayisədə 2 faiz artım qeydə alınıb.

Diqqət çəkən məqamlardan biri də odur ki, bütün ölkə üzrə qeydə alınan həmin artımda həm də əvvəlki ildə uğursuz notico göstərən rayonların da payı var. Hər bir rəqəmin aradırmazı və səbəblərin aradan qaldırılması principi ilə işleyən Təhsil Nazirliyi 2015-ci il IX sinif buraxılış imtahan-

nında aşağı notico göstərən rayonlarda müşahidə edilən problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində iş aparıb. Həmin fəaliyyətin nəticəsi olaraq 2015/2016-ci tədris ilinin IX sinif buraxılış imtahanında Astarada 22, Ağcabəddə 15, Sabirabadda 14, Masallıda 11, Cəlilabad və Saatlı rayonlarında 9 faizlik artım müşahidə olunub.

Tədqiqatönlü fealiyyət sadəcə buraxılış imtahanları ilə də məhdudlaşmayıb. Təhsilin keyfiyyətinə mənfi təsir edən amilləri tapmaq və onun qarşısını almağa yönəlik araşdır-

maldan biri VI sinif şagirdlərini əhatə edib. Bakı şəhərində olan məktəblərdə milli qiymətləndirilmə həyata keçirilib və şagirdlərin biliyinin ölçüləməsi ilə yanaşı, müqayisələr aparılıb. Həmin araşdırımda mütləq qiymətləndirilmə yanaşması əvəzində, müqayisəli qiymətləndirilmə yanaşması tətbiq edilib. 31678 şagirdin iştirakı ilə həyata keçirilən milli qiymətləndirmənin nəticələri ilə bağlı şagird və valideynlər məlumatlandırılıb.

⇒Ardı sah.6

UNEC beynəlxalq səviyyəli ilkə imza atıb

UNEC beynəlxalq səviyyəli ilkə imza ataraq, dünyaca məşhur “Science Slam” elm müsabiqəsini təşkil edib. İdeya müəllifi alman Qregor Benin olan və ilk dəfə 2006-ci ildə Almaniyanın Darmstadt şəhərində təşkil edilən yarışa bu günə kimi Böyük Britaniya, Rusiya, Ukrayna və Türkiyə qoşulub. Dünya üzrə 6-ci ölkə olaraq Azərbaycanda, UNEC-də təşkil edilən müsabiqənin əsas fəlsəfəsi - həyatımızın ayrılmaz hissəsi olan elmi informasiyalarla dolu, anlaşılmayan termin və formularla deyil, tam fərqli üslubda, bilinen elmə förgli prizmədan baxaraq populyarlaşdırılmışdır.

Qeyd edək ki, mayın 4-də

⇒Ardı sah.2

“Ən yaxşı təqdimat” müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümü münasibətilə məktəblilər arasında keçirilən “Ən yaxşı təqdimat” müsabiqəsinin qalibləri müəyyənləşib. “Gülüstən” sarayında təşkil edilən tədbirdə müsabiqəyə qatılan və uğur qazanaraq adını qaliblər cərgəsinə yazdırın şagirdlər mükafatlandırılırlar.

Ümumi təhsil məktəblərinin IX-XI sinif şagirdləri arasında keçirilən təqdimat müsabiqəsi bir neçə qurum - Təhsil Nazirliyi, Heydər Əliyev Fondu, Yeni Azərbaycan Partiya-

sı, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksek Texnologiyalar Nazirliyi, Azərbaycan Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı Respublik Komitesinin təşkilatlığı ilə baş tutub.

Təqdimət mərasimindən once rəhbər təhsil işçiləri Fəxri xiyabanaya gələrək ümummilli lider Heydər Əliyevin məzərini ziyarət edib, abidəsi önündə gül dəstələri qoyublar. Görkəmli ofstal-moloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi yad olunub, məzəri üzərində gül dəstələri düzülüb.

Tədbirdə çıxış edən təhsil naziri Mikayıl Cabbarov ulu öndər Heydər Əliyevin təhsil sisteminin və bütövlükdə Azərbaycanın inkişafında rolundan danışdı: “Qeyri-adı idarəetmə istedadına malik olan ümummilli lider Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərdə sosial-iqtisadi inkişafın və ictimai-siyasi sabitliyin tominatçısı olub. Ən ağır vaxtlarda Azərbaycan xalqını böyük təhlükələrdən xilas edib. Heydər Əliyev təhsilimizin inkişafına da böyük diqqət və qayğı göstərib. Bu sahənin cəmiyyətdə rolunu, uşaqların

şəxsiyyət kimi formallaşmasında əhəmiyyətini daim yüksək qiymətləndirir. Daha əhəmiyyətli inkişafın dərəcəsi təqdimət mərasimindən dərəcələndirilir. Məhz ulu öndərin tövsiyələri əsasında təhsil sisteminin inkişaf programı hazırlanıb”.

M.Cabbarov qeyd edib ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin təhsil folosufi bu gün də öz böhrəsini verir və təhsilin bütün səviyyələrində uğurların əsasını təşkil edir.

⇒Ardı sah.3

“Golden Byte”ın qızılını qazananlar

Tələbələrin ideyaları startaplara çevrilir

Məlum olduğu kimi, Ukraynanın paytaxtı Kiев şəhərində “Golden Byte” IX Beynəlxalq IT Çempionatının ölkələrarası final mərhələsinə keçirilib. Azərbaycanın və Ukraynanın Təhsil nazirliklərinin, Kiyev Şəhər Administrasiyasının dəstəyi ilə keçirilən müsabiqəyə təqdim olunmuş layihələri Ukraynanın və dünyanın ən böyük IT şirkətlərinin nişməyəndələri qiyəmtəndirilərlər. Çempionatın final mərhələsinə dünyanın 10 ölkəsinən innovativ layihələr təqdim olunub. Tədbirin təşkilatçısı kimi artıq 10 ildir ki, STEP IT Academy çıxış edib. 300-dən artıq ən güclü komandalar 20 000 ABŞ dolları həcmində hədiyyə fondu uğrunda mübarizə aparıb. Müsabiqədə ilk dəfə iştirak edən azərbaycanlı tələ-

bələr 6 nominasiya üzrə öz layihələrini təqdim ediblər. Tələbələrimiz yarışdan iki qızıl və iki bürünc medalla qayıdırlar. Təmsilçilərimizdən Vaqif Rüstəmov “Character Design”, Elvin Cuvarov, Orxan Qədirov isə “WEB Design” nominasiyaları üzrə I yerə layiq görürlərlər. “Startup Challenge” nominasiyası üzrə 3-cü yerin qalibləri Əsəd Yusubov, Nicat Cavadov (“JavaSet” komandası), “Internet of Things” nominasiyası üzrə Tural Səlimli, Məmməd Kərimli və Fəhim Zakirli (“Savefy” komandası) olub. Qeyd edək ki, qaliblərdən Vaqif Rüstəmov ölkəmizdə 6 aydır ki, fəaliyyətdə olan IT Step Akademiyasının tələbəsidir.

⇒Ardı sah.8

Fariz Əhmədov: “İxrac kadrları qeyri-neft sektorunun inkişafına böyük dəstək olacaq”

⇒səh.7

Son 5 ildə Texas statından ilkə imza atan azərbaycanlı doktorant

⇒səh.9

Riyaziyyat fənninin tədrisində yeni yanaşmalar

⇒səh.11

Biz çempionuq

⇒səh.14

"Ən yaxşı təqdimat" müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

➡ Əvvəli səh.1

Ruhiyyə DAŞSALAHLİ

Məhz buna görə da Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlətimiz bütün sahələrdə, o cümlədən təhsilə inkışaf və müasirleşmə proseslərini uğurla həyata keçirir: "Heydər Əliyev dövət bugünkü Azərbaycanın uğurlu inkişafının təməlində dayanan bir amildir", - deyən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Heydər Əliyevin əsasını qoymuş islahatları uğurla davam etdirərkən ölkənin sosial-iqtisadi yüksəlşinə təkan verib, hər bir votəndən mənafeyinə xidmət edən sosial-ümumiyyəti siyaset yeri, inkişafın Azərbaycan modelini formalasdırıb. Nəticədə Azərbaycan cəmiyyətində Heydər Əliyev siyasi kursuna inam möhkəmənlik, həyata keçirilən davamlı inkişaf strategiyasını alternativsizliyi birmənalı qəbul edilib.

Təhsil islahatları səmərəli xarakter ahb

Dünyada iqtisadi böhranın, qonşu ölkələrdən səsiyi münaqışılərin davam etdiyi bir dövrde İlham Əliyevin həyata keçirdiyi üzəqəronlu siyaset nəticəsində Azərbaycanda siyasi sabitlik qorunub saxlanılır, iqtisadi islahatlar dərinləşir, dövlətimizin güclüyən beynəlxalq nüfuzu artır. Ölkəmizin qüdrətli dövlətə çevriləməsinə qarışma məqsəd qoyan dövlət başçısı təhsilin inkişafı üçün dəmənbit şərait yaratdır.

Məhz bu siyasetin nəticəsidir ki, son illerde təhsil islahatları məzmunca daha praktik ve səmərəli xarakter alıb. Təhsilin keyfiyyətinin artırılma-

sının başlıca hədəf olduğunu deyən nazir təhsil sahəsində qeyd olunan uğurlardan da dəmir. 5 yaşlı uşaqların məktəbə hazırlığının ölkə üzrə 55 faiz təşkil etdiyi, təhsilənlərin qıymətləndirilməsinin beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırıldığını, müllimlərin maddi motivasiyasının yaxşılaşdırıldığını, votəndən məmənuny-yotinin tomin edildiyini və ali təhsil müəssisələrinin yeni çağrıslara cavab verənə yönündə görülen işləri təhsilə aparılan dəyişikliklər kimi diqqətə çatdırır. M.Cabbarov hər yəniliyin arxasında isə məhə Heydər Əliyev dəyərlərinin durdugu vurğulayıb. Məhəz ulu önderin toləbi olub ki, gənclərin əsl votəndən kimi formalasmasında onlara votəndə məhəbbət hissi, milli ruh, milli özüñür-dərketmə, milli iftixar hissələri aşınmalıdır. "Ümummilli lider milli-mənəvi dəyərlərə sadıq, müstəqillik ideyalarının qorunmasına qadir gənclərin yetişməsinə böyük ümidiər bəsləyirdi. Dövlət dilimiz olan Azərbaycan dilini millətin varlığı, xalqımızın ən uca milli-mənəvi dəyəri kimi qıymətləndirir. Azərbaycan dilinin bütün inceliklərinə dərindən bələd olan ulu özünün parlaq çıxışları ilə natiqli mədəniyyətinin canlı nümunəsi soviyyəyinənək yüksəlmüşdür. Həle Sovet İttifaqı dövründə Azərbaycan SSR-in 1978-ci ilde qəbul edilmiş Konstitusiyası və Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi təsdiq olunması, öten əsrin 70-ci illərində işq üzü görən "Müasir Azərbaycan dili" kitablarının dövlət mükafatına layiq görülməsi ulu önderin Azərbaycan dilinin statusuna verdii yüksək dəyərin təzahürüdür", - deyən təhsil naziri xüsusi vurğulayıb ki, ulu önderin dəyərlər tövsiyələri əsasında

formalaşmış milli təhsil sistemi bu gün de öz dili bilən layıqli votəndən yetişdirməyi qarşısına məq-səd qoyub. Daha sonra təhsil naziri müstəqil Azərbaycanın memarı Heydər Əliyevin zəngin siyasi ərisinin gönc nəsil arasında təbliği məqsədi ilə təşkil edilən müsabiqə barədə məlumat verib. Onun sözlerinə görə, yeni formada artıq ikinci dəfə keçirilən bu müsabiqə 2 mərhələdə təşkil olunub. 6 nəfər birinci, 9 nəfər ikinci və 15 nəfər üçüncü dərəcəli diploma, 23 nəfər tərifinəməyə layiq görüllüb. Nazir qalibləri tebriz edərək deyib: "Qaliblərin hər birinə təhsilde və həyatda uğurlar arzulayram. İnanıram ki, Heydər Əliyevə qarşı üzərinizdə qərar tutan məhəbbət hissi sizlər vaxt tərk etməyəcək".

Ali məktəbə qəbul olunsalar, təqaüd...

Sona baş nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının sədr müavini Əli Əhmədov çıxış edib. O, "Ən yaxşı təqdimat" müsabiqəsinin şagirdlərə azərbaycanlıq mərkəvəsinin formalasmasına və onların əsl votəndən kimi yetişməsinə müsbət təsirindən danışdı: "Hər il on minlərə şagird Heydər Əliyevin zəngin ərisini öyrənir, müxtəlif müsabiqələrə istirak edir. Bununla həm Heydər Əliyev şəxsiyyətinə, ümummilli liderin xatirəsinə hörmət və ehtiramı, ifadə edirlər, həm də onlarda dövlətçilik onənlərinə dərin məhəbbət formalıdır. Bütün bunların hamisi Azərbaycan gənclərinin layıqli votəndən kimi formalasmasına idmət edən əhəmiyyətli amillərdir".

Əli Əhmədov Yeni Azərbaycan

Partiyasının müsabiqə qaliblərinə və roccayı əlavə üstünlükleri də qeyd edib: "Bu günə kimi müsabiqə qalibi olmuş 50 tələbəye Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən təqaüd verilib. Müsabiqədə qalib gələn şagirdlər gelecdəkəli məktəbə qəbul olunşalar, onlar 4 illik təhsil müddətində YAP-in təqaüdünü alacaqlar. Yaradıcısi ulu öndərimiz Heydər Əliyev olan Yeni Azərbaycan Partiyasının məqsədi, məramı daha gözəl və dəha firavan Azərbaycan qurmaqdır və bu məqsədə də Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə hər bir votəndən mədəniyyət fədakarcasına çalışır".

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Mehmbaliyev bildirib ki, ümummilli lider Heydər Əliyev hər zaman təhsilin inkişafına xüsusi diqqət yetirib. Bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu siyaset uğurla davam etdirilir. Ölkəmizdə gənclərin inkişafı, intellektual səviyyələri, kadrların yetişdirilməsi, istedadlı uşaq və gənclərin aşkarlanması, onların potensialının inkişaf etdirilməsi hər zaman diqqət mərkəzində olub. İstedadlı uşaqların aşkar olun-

daşlıq edərək məktəblilər arasında sağlam həyat tərzi, Azərbaycanın zəngin mədəni, tarixi ərisin öyrənilməsi istiqamətində maarifləndirmə işlərinin gücləndirilməsinə daim dəstek göstərir. Məktəblilərin ulu öndərin ərisin öyrənilməsi və bu məvzu-ta təqdimat hazırlamaq bacarığı gönc nəslin ölkəmizin müstəqilliyi, dövlət quruculuğundan parlaq nümunəsidir. Bu layihədə iştirak edən hər bir məktəbli özü hələ hiss etməlidir. Layihə ölkəmizin müstəqilliyinin qorunmasına və gücləndirilməsinə xidmət edən gönc nəslin yetişdiriləməsinə böyük töhfə verəcək.

Tədbirdə Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin şagirdlərinin və Milli Konservatorianın tərkibindən Respublika İcənasət Gimnaziyasının xorunun ifasında əsərlər səsləndirilər.

Müsabiqə qaliblərinə mükafat və müxtəlif qiymətləri hədiyyələr təqdim edilib. Nəqliyyat, Rabitə və Yüksek Texnologiyalar Nazirliyi qaliblərə Azərbaycan rayonlarına bir həftəlik soyahət imkanı yaradıb.

"Ən yaxşı təqdimat" müsabiqəsi qaliblərinin təltif edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin əmri

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümü münasibətilə ümumtəhsil məktəb şagirdləri arasında keçirilmiş "Ən yaxşı təqdimat" müsabiqəsi qaliblərinin təltif olunması ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə"nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutarəq

ƏMR EDİRƏM:

1. Aşağıda adları göstərilən şagirdlər I, II, III dərəcəli diplomlar və tərifnamə ilə təltif edilsinlər:

I dərəcəli diploma

- Salmanlı Amil Seymour oğlu - Təhsil Nazirliyinin birbaşa tabeliyindəki akademik Zərifə Əliyeva adına liseyin IX sinif şagirdi
- Hüseynzadə Nigar Natiq qızı - Bakı şəhəri 270 nömrəli tam orta məktəbin IX sinif şagirdi
- Şirinov Rauf Fizuli oğlu - Mingəçevir şəhəri Təbiət-riyaziyyat və humanitar elmlər təməyllü liseyin IX sinif şagirdi
- Quliyeva Sevinc Hikmət qızı - Oğuz şəhəri 2 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Seydelyeva Pərvane Bəxtiyar qızı - Xəzəmət şəhəri 6 nömrəli tam orta məktəbin X sinif şagirdi
- Cavadova Elnurə Təbriz qızı - Qusar şəhəri 1 nömrəli tam orta məktəbin IX sinif şagirdi

II dərəcəli diploma

- Cəfərşəliyev İlknur Araz oğlu - Bakı şəhəri 18 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Cəbbarovə Həbibə Mirtağı qızı - Bakı şəhəri 231 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Tehməzova Nərimən Amil qızı - Ağdam rayonu Qızınlı qəsəbə tam orta məktəbinin XI sinif şagirdi
- Maqşudova Aytac Gündüz qızı - Qobustan rayonu Cuxanlı kənd tam orta məktəbinin XI sinif şagirdi
- Ərəbəva Aygül Şahin qızı - Quba rayonu Hacı-qayıl kənd tam orta məktəbinin X sinif şagirdi
- Seyfullazadə Kənan Kamran oğlu - Lerik şəhəri 3 nömrəli tam orta məktəbin IX sinif şagirdi
- Əliyeva Əmtiqa Ceyhun qızı - Samux rayonu Qarayeri qəsəbə 1 nömrəli məktəb-liseyin X sinif şagirdi
- Abdurrahmanov Cavid Ceyhun oğlu - Şamaxı şəhəri 2 nömrəli tam orta məktəbin IX sinif şagirdi
- Babayev Rafet Asif oğlu - Zaqatala rayonu Qandax kənd tam orta məktəbinin XI sinif şagirdi

III dərəcəli diploma

- Quliyeva Mətanət Elçin qızı - Təhsil Nazirliyinin birbaşa tabeliyindəki T.İsmayılov adına 6 nömrəli məktəb-liseyin IX sinif şagirdi
- Orucova Nuray Nuru qızı - Təhsil Nazirliyinin birbaşa tabeliyindəki Humanitar fənlər təməyllü məktəb-liseyin X sinif şagirdi
- Rəhimli Zehra Novruz qızı - BDU-nun nəzdindəki "Gənc istedadlı" liseyinin X sinif şagirdi
- Quliyeva Tamilla Cəmil qızı - Heydər Əliyev adına Müasir Təhsil Kompleksinin XI sinif şagirdi
- Rzayeva Şahano Mahmud qızı - Avropa Azərbaycan Məktəbinin IX sinif şagirdi
- Məhərrəmli Əzizəxan Nadir qızı - Bakı şəhəri 166 nömrəli məktəb-liseyin XI sinif şagirdi
- Eyvazzada Nigar Adil qızı - Bakı şəhəri 261 nömrəli məktəb-liseyin XI sinif şagirdi
- Xəlilov Oli Elçin oğlu - Bakı şəhəri 282 nömrəli tam orta məktəbin X sinif şagirdi
- Əliyeva Aytac Elşad qızı - Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təməyllü gimnaziyanın XI sinif şagirdi
- Əliyeva Lələ İlqar qızı - Astara şəhəri 2 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Balakciyeva İləhə Rəfaif qızı - Beyləqan şəhəri 3 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Məmmədova Nahidə Umud qızı - Hacıqabul rayonu Udulu kənd tam orta məktəbinin X sinif şagirdi
- Həsənova Nozrin Faiq qızı - Xocalı rayonu Kosalər kənd tam orta məktəbinin IX sinif şagirdi
- İlyasova Güney Namiq qızı - Şiyəzən şəhəri 1 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Əlekberli Kəməl Cahid qızı - Şuşa rayonu 7 nömrəli tam orta məktəbin X sinif şagirdi
- Məqsudova Aytac Gündüz qızı - Qobustan rayonu Cuxanlı kənd tam orta məktəbinin XI sinif şagirdi
- Kərimova Fidan Azer qızı - Təhsil Nazirliyinin birbaşa tabeliyindəki Bakı Avropa Liseyinin XI sinif şagirdi
- İbrahimli Fatima Yaşar qızı - Şəki şəhəri 10 nömrəli tam orta məktəbin IX sinif şagirdi
- Həmidova Əsmər Elşən qızı - Ucar şəhəri 1 nömrəli məktəb-liseyin XI sinif şagirdi
- Bayramova Faiq Elşad qızı - Ağstafa rayonu Yenigün kənd tam orta məktəbinin XI sinif şagirdi
- Alqayeva Aytəkin İbrahim qızı - Balakən şəhəri 1 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Yolçuyeva Aytac Mehti qızı - Ağdaş şəhəri M.Şeyxzadə adına texniki, humanitar, təbiət fənləri təməyllü gimnaziyanın X sinif şagirdi
- Babayeva Qonça Hidayət qızı - Sumqayıt şəhəri 5 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Bayramova Faiq Elşad qızı - Ağstafa rayonu Yenigün kənd tam orta məktəbinin XI sinif şagirdi
- Şirinova Xədicə Elbrus qızı - Xocavənd rayonu Salakətin kənd tam orta məktəbinin X sinif şagirdi
- Muradlı İlknur Çingiz qızı - İsmayıllı şəhəri 3 nömrəli məktəb-liseyin XI sinif şagirdi
- Quliyeva Dünya Şamil qızı - Qobələ şəhəri 4 nömrəli tam orta məktəbin X sinif şagirdi
- Quliyeva Səbinə Əli qızı - Saatlı şəhəri 1 nömrəli tam orta məktəbin IX sinif şagirdi
- İbrahimli Fatime Yaşar qızı - Şəki şəhəri 10 nömrəli tam orta məktəbin IX sinif şagirdi
- Həmidova Əsmər Elşən qızı - Ucar şəhəri 1 nömrəli məktəb-liseyin XI sinif şagirdi
- Bayrisova Güldərə Xaləddin qızı - Yardımlı rayonu Dağzı kənd tam orta məktəbinin XI sinif şagirdi
- Kalbaliyeva Səbinə Rasim qızı - Zəngilan rayonu 4 nömrəli tam orta məktəbin IX sinif şagirdi
- Həmidli Bahar Sövqəli qızı - Zərdab şəhəri 1 nömrəli məktəb-liseyin XI sinif şagirdi
- Əliyeva Fəridən Nüfuz qızı - Şəhərəvən rayonu 7 nömrəli tam orta məktəbin X sinif şagirdi
- Əliyev Rəşad Əli qızı - Şəhərəvən rayonu 10 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Əliyev Rəşad Əli qızı - Şəhərəvən rayonu 12 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Əliyev Rəşad Əli qızı - Şəhərəvən rayonu 14 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Əliyev Rəşad Əli qızı - Şəhərəvən rayonu 16 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Əliyev Rəşad Əli qızı - Şəhərəvən rayonu 18 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Əliyev Rəşad Əli qızı - Şəhərəvən rayonu 20 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Əliyev Rəşad Əli qızı - Şəhərəvən rayonu 22 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Əliyev Rəşad Əli qızı - Şəhərəvən rayonu 24 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Əliyev Rəşad Əli qızı - Şəhərəvən rayonu 26 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi
- Əliyev Rəşad Əli qızı - Şəhərəvən rayonu 28 nömrəli tam orta məktəbin XI sin

Nərgiz Paşayeva: “Ən müqəddəs vəzifəmiz - Nizami Gəncəvinin adını Oksford Universitetində daimi yaşatmaqdır”

Oksford və Nyu-York Universitetlərinin professoru Robert Hoyland və AMEA-nın müxbir üzvü, professor Nərgiz Paşayeva “Azərbaycan Respublikasının Nizami Gəncəvi adına Qızıl medali” ilə təltif olunublar

Aprelin 28-də Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) növbəti ümumi yığıncağı keçirilib. AMEA-nın 54 həqiqi üzvü və 103 müxbir üzvünün qatıldığı geniş toplantıda “Azərbaycan Respublikasının Nizami Gəncəvi adına Qızıl medali” sahiblərinə təqdim olunub.

AMEA-nın ümumi yığıncağında Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyev, Baş nazirin müavini, xalq yazıçısı Elçin Əsfendiyev, Prezident Administrasiyasının humanitar siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Fatma Abdullazadə, dövlət və ictimai təşkilatların nümayəndəri, AMEA-nın həqiqi və müxbir üzvleri, institut və təşkilatlarının rəhbərləri, Azərbaycanın ali məktəblərinin rektörleri istirak ediblər.

“Azərbaycan Respublikasının Nizami Gəncəvi adına Qızıl medali” -nın təqdimat mərasimində xüsusi qonaq qismində Böyük Britaniyanın ölkəməzdəki fövqolada və səlahiyyətli sefiri xanım Kerol Meri Krofts istirak edib.

Toplantıdan önce tədbir istirakçıları akademiyanın elmi müəssisəsi və təşkilatlarının 2016-cı ildəki fealiyyətinə öks etdirən sərgi ilə tanış olublar. Sərgidə AMEA-nın institut və təşkilatları, regional bölmə və elmi mərkəzlerinin Azərbaycan, rus və ingilis dillərində müxtəlif nəşrləri, akademiyanın Yüksək Texnologiyalar Parkında istehsal olunan yeni məhsulları nümayiş etdirilib. Pavilyonlarda quraşdırılmış monitorlarda AMEA-nın müxtəlif qurumlarının nailiyyətlərini öks etdirən videoçaxlar təqdim olunub. Sərgini ziyarət edən qonaqlara akademiyanın elmi müəssisələrindən aparılan tədqiqatlar, həyata keçirilən innovativ layihələr, əldə olunan elmi nəticələr, beynəlxalq əməkdaşlıq əlaqələri haqqında ətraflı məlumat verilib.

Yığıncağın əvvəlində AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə Nizami Gəncəvi adına Qızıl medalı” professor Nərgiz Paşayevaya təqdim etdi. Təqdimatdan sonra AMEA-nın müxbir üzvü, professor Nərgiz Paşayeva çıxış edərək bu mükafata layiq görüldüyüne görə həmkarlarına töşəkkürünə bildirdi: “Azərbaycan hələ keçən əsrin əvvəllərində Azərbaycan Demokratik Respublika timsalında öz milli kimliyini, qürurunu və sivil dövlətlik qurmaq bacarığını bütün dünyaya bəyan etdi. Müasir dövrümüzdə global tarix hadisələrin gedisi, insanlar, zaman və həyatın özü kiildə yenidən dirçəlmis Azərbaycan müstəqilliyinin, milli özümdürkin, qorunub saxlanması üçün yeni tarixi şərait, obyektiv imkan, səbəb və zəmin yaratdı. İndi bizim əsas məqsədlərimizdən biri Azərbaycanın qədim, elmimədəni, mənəvi-estetik tarixi irlərinin dövrümüzdən sonra qorunub saxlanılmasıdır. Bu sababdan da biz bu boşluğun doldurmaq niyyətində olsuq”.

Professor Nərgiz Paşayeva Oksford Universitetində yaradılan Azərbaycan və Qafqazşünaslıq Elmi Mərkəzinə Nizami Gəncəvinin adının verilməsini böyük hadisə kimi qiymətləndirir: “Bu adın verilməsi özü müəyyən mənada böyük qələbəyə işarədir. Tək biza deyil, yalnız Azərbaycan Respublikasında yaşayan 9 milyonluq azərbaycanlıya deyil, bütün dünyada yaşayan 40 milyondan artıq azərbaycanlıya şərəf gəzirir. Oksford Universitetində bu adın qalması və daimi yaşaması bizim ən müqəddəs vəzifelərimizdən biridir. Bu yüksək adla Mərkəz 2013-cü ildə yaradıldı, amma bu ad həmişəlik və əbədi olaraq Oksford Universitetində qalmalıdır. Nizami Gəncəvi adına Elmi Mərkəz bugünkü ilk addımlarını ataraq qazanılan akademik elmi təcrübəni gələcək nəsillərdə yetişək yeniyimlərə ötürürəm və yeni perspektivlərə nə deyə bilərik? Elmi boşluq təkcə elmi boşluq deyil. Miasir dünyada elmi boşluq yüksək tribunallardan, möhtərəm müstəvilərdən məhrum olmaq deməkdir. Və bu baxımdan, aydın ki, bizim seçimimiz - Oksford universiteti - tam doğrudur”.

Professor Nərgiz Paşayeva qeyd etdi ki, 2013-cü ildə Oksford Universiteti ile əməkdaşlığın temoli qoyulub. Elə həmin il dövründən on qədim universiteti, 800 illik tarixə malik olan Oksford Universitetindən dahi Nizamini adını daşıyan Azərbaycan və Qafqazşünaslıq mərkəzi yaradılıb: “Bu mərkəz Oksford Universitetinin funksional elmi tərkib hissəsinə çevrildi. Bu, təkcə bizim nailiyyətimiz deyil. Bu nailiyyət həm Azərbaycan elm tarixinə, həm Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasına, Bakı Dövlət Universitetinə, Moskva Dövlət Universitetinin Bakı Filialına, bu işdə eməyi keçmiş hər insana şamil edilir. Bu münasibətlə hər birimizi ürəkdən tərəfdən rəhbəri, Oksford və Nyu-York Universitetlərinin professoru Robert Hoyland “Azərbaycan Respublikasının Nizami Gəncəvi adına Qızıl medali” ilə təltif olunur.

Həmçinin, Azərbaycanın mədəni və tarixi irlərinin dünya miqyasında elmi əsaslarla öyrənilməsi sahəsində xüsusi xidmətlərinə və destoya görə Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan və Qafqazşünaslıq Elmi Mərkəzinin İngiltərə tərəfdən rəhbəri, Oksford və Nyu-York Universitetlərinin professoru Robert Hoyland “Azərbaycan Respublikasının Nizami Gəncəvi adına Qızıl medali” ilə təltif olunur.

AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə bildirib ki, alimlər dahi Nizami Gəncəvinin adına xələl götərən bezi nüanslara qarşı böyük bir təşbbüsət çıxış ediblər. Məhz AMEA-nın müxbir üzvü, professor Nərgiz Paşayevanın təşbbüsü ilə Oksford Universitetinin alimləri ilə birləşdikdə Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan

və Qafqazşünaslıq Elmi Mərkəzi, həmçinin Azərbaycanı və Qafqazı öyrənen Britaniya Fondunun yaranması mümkün olub: “Bu ilin yanvarında biz Azərbaycan və Qafqazı öyrənen Britaniya Fondunun Londonda, Viktoriya və Albert muzeyində keçirilən təqdimatda istirak etdik. İnanın, adəmin ürəyi fəxrlə dolurdu. Cənubi ingilis filoloqları, ingilis alimləri bir səsle təsdiq edirdilər ki, Nizami Gəncəvi böyük Azərbaycan şairidir. Məşhur rus şərqşünas-alimi Yevgeni Bertelsin 40-ci illərdə yazdığı “Dahi Azərbaycan şairi Nizami” kitabının professor N. Paşayevanın təşbbüsü ilə Oksford Universitetinin alimləri tərəfindən ilə dəfə ingilis dilinə tərcümə edilərək nəşr olunması dənizmənşünaslığının yeri bir töhfə oldu. Bu, öz-özüyündə Azərbaycan filologiya elminin Avropanın səcərəsi kimi qiymətləndirilir. Onların maddi, mənəvi sərvətlərini, aynalarını öyrənirik. Cənubi Qafqaz bölgəsi həmişə maraq doğuran multietniki bölgələrdən olub. Qafqaz bölgəsində ilk müsləman istehkamı, nümunəsi, məbədi də Qafqaz Albaniyindən olub. Alimlərin fikrincə, Şərqi birinci xristian məbədi yenə da Qafqaz Albaniyاسindadir. Yəni, bu bölgə elmi, tarixi baxımdan çox maraqlı bölgədir. Həmçinin müasir dövrümüzdə siyasi proseslərin gözəçarpan şəkildə mərkəzində duran bölgədir. Eyni zamanda bu ərazilər Qərbə, xüsusilə İngiltərədən təqdim etdi. Təqdimatdan sonra AMEA-nın müxbir üzvü, professor Nərgiz Paşayeva çıxış edərək bu mükafata layiq görüldüyüne görə həmkarlarına töşəkkürünə bildirdi: “Oksford Universitetinin tədqiqatçı-alimi, doktor Pol Vodsvordun rəhbərliyi altında Oksford Universitetinin tədqiqatçılardan ibarət bir qrup Bordoda artıq iki mövsüm, arxeoloji qazıntılar aparır və Azərbaycan üçün çox əhəmiyyətli tarixi tapıntılar nail olublar. Ekspedisiyanın nəticələri zamanında və məqamında elmi araşdırılmalarla maraqlanan tədqiqatçıları diqqətindən çatdırılacaq. Həmin araşdırılmaların nəticələri Oksford Universitetinin kitabxanasında saxlanılacaq və həm alimlər, həm də tələbə və məzunlar tərəfindən bir vəsait kimi istifadə olunacaq”.

“Nizami Gəncəvi adına Qızıl medal” in sahibi Nərgiz Paşayeva deyir ki, çox zaman hər hansı bir mühüm hadisənin baş vermesi kiçik bir epi-zodla başlayır: “Mənim Robertla tanışlığım da belə bir kiçik episod oldu. Robert Hoyland 2013-cü ildə Moskva Dövlət Universitetinin Bakı Filialına gəldi və mənimlə tanış oldu. Bizim görüşümüz zamanı elmi mərkəzin yaradılmasına rəsmini bildirdi: “Mənə göstərdiyiniz lütfünüz, diqqətinizə, nəzakətinizə, etimadınızda gərə, möhtərəm alimlər, sizə öz böyük təşəkkürümüz bildirirəm. Ümid edirəm ki, Oksford Universitetində təmsilcilik və Oksford Universitetinin funksional bir hissəsinə çevriləmək imkanı böyük bir elmi gələcək naminə atılmış mühüm bir addımdır. Nizamının sözləri ilə desək, “Bu yolda çatınlıklar olacaq”.

Nizamini adına Elmi Mərkəzin yaradılması və əməkdaşlığı tərəfdən rəhbərliyi altındakı Oksford Universitetinin tədqiqatçılarından ibarət bir qrup Bordoda artıq iki mövsüm, arxeoloji qazıntılar aparır və Azərbaycan üçün çox əhəmiyyətli tarixi tapıntılar nail olublar. Ekspedisiyanın nəticələri zamanında və məqamında elmi araşdırılmalarla maraqlanan tədqiqatçıları diqqətindən çatdırılacaq. Həmin araşdırılmaların nəticələri Oksford Universitetinin kitabxanasında saxlanılacaq və həm alimlər, həm də tələbə və məzunlar tərəfindən bir vəsait kimi istifadə olunacaq”.

“Nizami Gəncəvi adına Qızıl medal” in sahibi Nərgiz Paşayeva deyir ki, çox zaman hər hansı bir mühüm hadisənin baş vermesi kiçik bir epi-zodla başlayır: “Mənim Robertla tanışlığım da belə bir kiçik episod oldu. Robert Hoyland 2013-cü ildə Moskva Dövlət Universitetinin Bakı Filialına gəldi və mənimlə tanış oldu. Bizim görüşümüz zamanı elmi mərkəzin yaradılmasına rəsmini bildirdi: “Mənə göstərdiyiniz lütfünüz, diqqətinizə, nəzakətinizə, etimadınızda gərə, möhtərəm alimlər, sizə öz böyük təşəkkürümüz bildirirəm. Ümid edirəm ki, Oksford Universitetində təmsilcilik və Oksford Universitetinin funksional bir hissəsinə çevriləmək imkanı böyük bir elmi gələcək naminə atılmış mühüm bir addımdır. Nizamının sözləri ilə desək, “Bu yolda çatınlıklar olacaq”.

Nizamini adına Elmi Mərkəzin yaradılması və əməkdaşlığı tərəfdən rəhbərliyi altındakı Oksford Universitetinin tədqiqatçılarından ibarət bir qrup Bordoda artıq iki mövsüm, arxeoloji qazıntılar aparır və Azərbaycan üçün çox əhəmiyyətli tarixi tapıntılar nail olublar. Ekspedisiyanın nəticələri zamanında və məqamında elmi araşdırılmalarla maraqlanan tədqiqatçıları diqqətindən çatdırılacaq. Həmin araşdırılmaların nəticələri Oksford Universitetinin kitabxanasında saxlanılacaq və həm alimlər, həm də tələbə və məzunlar tərəfindən bir vəsait kimi istifadə olunacaq”.

“Nizami Gəncəvi adına Qızıl medal” in sahibi Nərgiz Paşayeva deyir ki, çox zaman hər hansı bir mühüm hadisənin baş vermesi kiçik bir epi-zodla başlayır: “Mənim Robertla tanışlığım da belə bir kiçik episod oldu. Robert Hoyland 2013-cü ildə Moskva Dövlət Universitetinin Bakı Filialına gəldi və mənimlə tanış oldu. Bizim görüşümüz zamanı elmi mərkəzin yaradılmasına rəsmini bildirdi: “Mənə göstərdiyiniz lütfünüz, diqqətinizə, nəzakətinizə, etimadınızda gərə, möhtərəm alimlər, sizə öz böyük təşəkkürümüz bildirirəm. Ümid edirəm ki, Oksford Universitetində təmsilcilik və Oksford Universitetinin funksional bir hissəsinə çevriləmək imkanı böyük bir elmi gələcək naminə atılmış mühüm bir addımdır. Nizamının sözləri ilə desək, “Bu yolda çatınlıklar olacaq”.

3 universitetlə bağlıda mənim üzərimə böyük məsuliyyət da qoyub. Anlayıram ki, mənə qarşı göstərilən saygıya, lütfə qarşı bu məsuliyyət da-ha da artmalıdır. Həmçinin, ətrafımdakıların uğurunu, əməyini daha yüksək səviyyədə qiymətləndirməyi bacarmalıyım.

Bilirəm ki, bu dünyada aqillər güvətli, cahillər isə zəifdir. Bilirəm ki, gərkəmlə müəllimlərim kimi kamıl insan olmaq müükül vəzifələrdən birlərdir. Bilirəm ki, özü ilə sözü arasında fərqli olmayan insanlar həmişə nadir insanlar olub. Və mon əminəm ki, belə insanlar bizim həyatımızda varsa, bizim yolumuzda həmişə uğurlar, nailiyyətlər olacaq”.

Cənubi Qafqaz bölgəsində ilk müsləman istehkamı hesab edilir. Burada olan qədim dövlətin özünəməxsus əlifbası, öz hökmədarları olub. Amma hələ öyrənilməmiş çox məqamlar var. Məhz buna görə arxeoloji layihədə Azərbaycanın tarixində bu dövrə aid boşluqları birgə səylərimiz nəticəsində doldurmaq qərarına gəldik”.

Professor Robert Hoyland bildirdi: “Bu yüksək məsələtə böyük böyük hissəsi keçirirəm. Nizami Gəncəvi adına Elmi Mərkəzin fəaliyyəti ilə bağlı müzakirələr zamanı belə bir qərara gəlmİŞdi ki, bu mərkəz Azərbaycan mədəniyyətinin və tarixinin dərin tədqiqatları ilə məşğul olsun. Biz tarixi və arxeoloji tədqiqatlar üçün Bərdəni seçdik. Bərdə Qafqaz Albaniyası dövlətin paytaxtı olmuş və Cənubi Qafqaz bölgəsində ilk müsləman istehkamı hesab edilir. Burada olan qədim dövlətin özünəməxsus əlifbası, öz hökmədarları olub. Amma hələ öyrənilməmiş çox məqamlar var. Məhz buna görə arxeoloji layihədə Azərbaycanın tarixində bu dövrə aid boşluqları birgə səylərimiz nəticəsində doldurmaq qərarına gəldik”. Professor Robert Hoyland bildirdi ki, arxeoloji tədqiqatın nəticələrini ingilis dilinə tərcüməsi və internetə yerləşdirilməsi geniş auditoriyanı bu məlumatlar dan istifadəsinə imkan yaradacaq.

Professor Robert Hoyland qeyd etdi ki, dünyani münəqisələrin bürüdüyü bir dövrədə alimlər öz aralarında əməkdaşlığı davam etdiriridirlər: “Dünyada baş verən münəqisələrə rəğmən, akademik işçilər səylərini əsirgəməməlidirlər. Siyasi çatınlıklarla baxmayıraq, elmi vəzifələri gecənə qərəbələrini gələcək nəticəsində doldurmaq qərarına gəldik”. Professor Robert Hoyland bildirdi ki, arxeoloji tədqiqatın nəticələrini ingilis dilinə tərcüməsi və internetə yerləşdirilməsi geniş auditoriyanı bu məlumatlar dan istifadəsinə imkan yaradacaq.

Professor Robert Hoyland qeyd etdi ki, Nizami Gəncəvi adına Qızıl medal” in sahibi Nərgiz Paşayeva deyir ki, çox zaman hər hansı bir mühüm hadisənin baş vermesi kiçik bir epi-zodla başlayır: “Mənim Robertla tanışlığım da belə bir kiçik episod oldu. Robert Hoyland 2013-cü ildə Moskva Dövlət Universitetinin Bakı Filialına gəldi və mənimlə tanış oldu. Bizim görüşümüz zamanı elmi mərkəzin yaradılmasına rəsmini bildirdi: “Mənə göstərdiyiniz lütfünüz, diqqətinizə, nəzakətinizə, etimadınızda gərə, möhtərəm alimlər, sizə öz böyük təşəkkürümüz bildirirəm. Ümid edirəm ki, Oksford Universitetində təmsilcilik və Oksford Universitetinin funksional bir hissəsinə çevriləmək imkanı böyük bir elmi gələcək naminə atılmış mühüm bir addımdır. Nizamının sözləri ilə desək, “Bu yolda çatınlıklar olacaq”.

Nizamini adına Elmi Mərkəzin yaradılması və əməkdaşlığı tərəfdən rəhbərliyi altındakı Oksford Universitetinin tədqiqatçılarından ibarət bir qrup Bordoda artıq iki mövsüm, arxeoloji qazıntılar aparır və Azərbaycan üçün çox əhəmiyyətli tarixi tapıntılar nail olublar. Ekspedisiyanın nəticələri zamanında və məqamında elmi araşdırılmalarla maraqlanan tədqiqatçıları diqqətindən çatdırılacaq. Həmin araşdırılmaların nəticələri Oksford Universitetinin kitabxanasında saxlanılacaq və həm alimlər, həm də tələbə və məzunlar tərəfindən bir vəsait kimi istifadə olunacaq”.

Nizamini adına Elmi Mərkəzin yaradılması və əməkdaşlığı tərəfdən rəhbərliyi altındakı Oksford Universitetinin tədqiqatçılarından ibarət bir qrup Bordoda artıq iki mövsüm, arxeoloji qazıntılar aparır və Azərbaycan üçün çox əhəmiyyətli tarixi tapıntılar nail olublar. Ekspedisiyanın nəticələri zamanında və məqamında elmi araşdırılmalarla maraqlanan tədqiqat

Nərgiz Paşayeva: "Ən müqəddəs vəzifəmiz - Nizami Gəncəvinin adını Oksford Universitetində daimi yaşatmaqdır"

⇒ Əvvəli soh.4

Qeyd edək ki, Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzi Oksford Universitetinin rəsmən qəbul edilmiş və tanınmış struktur bölməsidir və həmin Universitetin tək Şərqsünnaslıq fakültəsi ilə bağlı məsələləri devil, ümumiyyətlə Oksford Universitetində digər sahələrdə elm və təhsilə bağlı olan bütün məsələlərdə Azərbaycan üzrə koordinator səlahiyyətlərinə malikdir. 2013-cü ildən başlayaraq Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin yaradılmasına böyük əmək sərf edən professor Nərgiz Paşayeva müxtəlif mühüm görüşlər keçmişdir. Bunnadan Oksford Universitetinin inkişaf departamentinin rəhbəri xanım Liezl Elder, Oksford Universitetinin keçmiş vitse-kansleri professor Endru Hamilton, Oksford Universitetinin "Brasenose" Kollecinin rəhbəri, Kraliçənn adlıyya məsələləri üzrə müşaviri, Britaniya Ali məhkəməsinin sədr müavini Con Bouers, Sent Kross Kollecinin rəhbəri, Viktoriya və Albert muzeyinin direktoru vəzifəsində işləmiş Ser Mark Couns, Oksford Universitetinin Şərqsünnaslıq İnstitutunun rəhbəri professor Mark Smit, Oksford Universitetinin "Triniti" Kollecinin professoru Brayan Vord Perkins və onlarla başqa alim və rəhbər şəxslərlə keçirdiyi həmin görüşlərdə Azərbaycan üçün vacib olan bu elmi Mərkəzin faaliyyət istiqamətləri və elmi-strateji möqəddərləri müzakirə olunmuşdur.

Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzi öz fəaliyyətində fundamental və akademik elmi araşdırılara xüsusi önem verərək artıq iki beynəlxalq elmi konfrans təşkil etmişdir. Belə ki, 2015-ci ilin 6 iyun tarixində Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi adına Elmi Mərkəzi, Oksford Universitetinin Şərqsünnaslıq İnsti-tutu və Qədim Antik Dövr Mərkəzi ilə birgə "Şərqi Qafqaz son antik dövrdən erkən İslam dövrünə qədər" adlı Beynəlxalq elmi-praktik konfrans təşkil etmişdir. 2016-ci ilin 11 iyundə Oksford Universitetinin ən qədim təhsil müəssisələrindən biri olan "Brasenose" kollecinde Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Mərkəzi özünün "Trans-Xəzər əlaqələri (V-XIII əsrlər)" mövzusunda II Beynəlxalq elmi konfransı təşkil etmişdir. Keçirilən hər iki konfransın həmsədri Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Mərkəzinin Azərbaycan tərəfdən rəhbəri, professor Nərgiz Paşayeva olmuşdur. Bu geniş akademik elmi tədbirdə Oksford Universiteti ilə yanaşı, Böyük Britaniyanın digər nüfuzlu təhsil ocaqlarının, eləcə də Avropanın bir sıra qabaqcıl universitetlərinin Yaxın Şərqi və Qafqaz bölgəsi üzrə müte-xəssis alımları iştirak ediblər.

Professor N.Paşayeva Britaniyada Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin faaliyyətini daim diqqət mərkəzində saxlamaqla yanaşı digər elmi-akademik layihələrin də baş tutmasına yənə Oksford Universiteti və Londonda deyil, İngiltərənin başqa ali

məsələlərindən biri olan "Brasenose" kollecinde Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzi özünün "Trans-Xəzər əlaqələri (V-XIII əsrlər)" mövzusunda II Beynəlxalq elmi konfransı təşkil etmişdir. Belə ki, 2015-ci ilin 6 iyun tarixində Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi adına Elmi Mərkəzi, Oksford Universitetinin Şərqsünnaslıq İnsti-tutu və Qədim Antik Dövr Mərkəzi ilə birgə "Şərqi Qafqaz son antik dövrdən erkən İslam dövrünə qədər" adlı Beynəlxalq elmi-praktik konfrans təşkil etmişdir. 2016-ci ilin 11 iyundə Oksford Universitetinin ən qədim təhsil müəssisələrindən biri olan "Brasenose" kollecinde Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Mərkəzi özünün "Trans-Xəzər əlaqələri (V-XIII əsrlər)" mövzusunda II Beynəlxalq elmi konfransı təşkil etmişdir. Keçirilən hər iki konfransın həmsədri Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Mərkəzinin Azərbaycan tərəfdən rəhbəri, professor Nərgiz Paşayeva olmuşdur. Bu geniş akademik elmi tədbirdə Oksford Universiteti ilə yanaşı, Böyük Britaniyanın digər nüfuzlu təhsil ocaqlarının, eləcə də Avropanın bir sıra qabaqcıl universitetlərinin Yaxın Şərqi və Qafqaz bölgəsi üzrə müte-xəssis alımları iştirak ediblər.

Lordlar Palatasının üzvü, Avropa Şurasının 2003-2006-ci illərde Azerbaycan üzrə məruzəçisi olmuş Lord Malcolm Brus, Oksford və Nyu-York Universitetlərinin professoru Robert Hoyland, Şotlandiyinın məşhur Sent Enryuz Universitetinin professoru Endryu Pikok və Ekseter Universitetinin professoru Robert Qliv yaradılan Britaniya Fondun Qəyyumlar Şurasının üzvləridir. Bu Fond Azərbaycan və Birləşmiş Krallıq arasında mövcud olan ikinciəlli elm, mədəni, maarif, təhsil münasibətlərinə real töhfə verən ciddi bir qurum kimi faaliyyət göstərməyi qarşısına məqsəd qoyub. Fond Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin faaliyyətinə dəstək verməklə yalnız Oksford Universiteti və Londonda deyil, İngiltərənin başqa ali

təhsil məsələlərindən biridir. Bu-

təhsil ocaqları və mötəbər elmi və siyasi qurumları ilə əməkdaşlıq etməyi planlaşdırır.

Bələliklə, iki dəyərli alimin zəhmətinə ve uzun müddət ərzində səmərəli fealiyyətinə layıqli qiymət verilərək onlara 2017-ci il Azərbaycan Respublikasının Nizami Gəncəvi adına Qızıl medalı təqdim olundu. Əminlik ki, Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzi uğurlu fealiyyəti ilə yeni elmi-akademik nailiyyətlərə imza atacaq və Azərbaycan alimləri bundan sonra da bu müqəddəs işdə Mərkəzin fealiyyətinə hərtərəfli dəstək verəcəklər.

Daha sonra AMEA-nın ümumi yığıncağında akademiyən adlı mükafatları digər alımlarımıza təqdim olunub. Fizika-riyaziyyat elmləri doktoru Kərim Allahverdiyev Nəsrəddin Tusi adına, akademik Məhərrəm Babayev Həsən bəy Zərdabi adına, professor Tofiq Ba-kıxanov Akademik Üzeyir Hacıbəyli adına və AMEA-nın müxbir üzvü Zakir Qarayev Akademik Mıroşədulla Mirqasimov adına mükafatlarla təltif olunub. Bundan başqa, akademik Vaqif Fərzəliyevə Akademik Yusif Məmmədəliyev adına mükafat, akademik Vasif Bəbəzadəyə Akademik Musa Əliyev adına mükafat, tarix elmləri doktoru Əli Rəcəbliyə Abbasqulu ağa Bakıxanov adına mükafat təqdim edilib.

Bununla da AMEA-nın illik ümumi yığıncağı öz işini başa çatdırıb.

Kitabın günü olmurmu?

Telefonumun təqvim bölməsinə 29 aprel "Oxu günü" nü qızımız rənglə qeyd etmişdim. Üstəlik, yaddaşma arxayı olmayıb, xatırlatma zəngi do qoşmuşdım. Tələm-tələsik evdən çıxdım, yeganə xəsisliyim kitab hədiyyə etməklə bağlı olduğunu üçün bilərək özümlə kitab götürürədim. Düşündüm ki, hər hansı bir dost kitab dəyişmək istəsə, unutduğumu deyəcəyəm, amma əvəzində kitab qazanacağam. Əfsus ki, belə xoşməramlı hədisə ilə qarşılaşmadım, özüm "Kitabevim" məğazasının stendinə yaxınlaşdır "Xan" noşriyyatının "Xatirə ədəbiyyatı" seriyasından olan Dilber Axunzadənin "Müşfiqli günlər" kitabını aldım.

23 aprelin Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüquqları günü kimi qeyd olunması 1995-ci ildə UNESCO tərəfindən təsdiqlənib. Bu günün rəsmi olaraq kitabla əlaqələndirilməsinin sebəbi isə dünya ədəbiyyatının İki dəhəri: "Hədəf" şirkətinin "Müşfiqli günlər" kitabını almışdır.

Təkcə Hüseyin Cavidin portreti yanında dayanmış Cavid duruşlu məktəbliyə baxanda ürəyim açıldı. Mənələ, bir az da özündən razı mimikası vardı. Mənə elə gəldi ki, o gənc ədəbiyyat dahisini canlandırmağın mahiyyətini və məsuliyyətini çox dərindən anlayır. Nə deyim, Cavid qələmli olsun.

Gülnara İLHAM

idi. Amma iyinə atsan yera düşərdi. Kötül ister ki, belə günlərdə az qala şəhərin yarısı burada olsun.

Aşağı pillədən başlayaraq ilk qarşımı çıxan müxtəlif məktəblərin bir-birindən maraqlı guşələri oldu. Oxu gününa xüsusi seyəl hazırlaşdıqları bəlli idi. Vətənpərvəlik, xalq folkloru, klassik ədəbiyyat, rəssamlı mövzusundan hazırlanan kiçik dekorativ məkanlar kitab sərgisi konseptini təmamlasa da, hər addımbaş takrarlanan bu əmənevlilik mənə yordu. Təkcə Hüseyin Cavidin portreti yanında dayanmış Cavid duruşlu məktəbliyə baxanda ürəyim açıldı. Mənələ, bir az da özündən razı mimikası vardı. Mənə elə gəldi ki, o gənc ədəbiyyat dahisini canlandırmağın mahiyyətini və məsuliyyətini çox dərindən anlayır. Nə deyim, Cavid qələmli olsun.

ka Qarsilos de la Veqanın həmin tarixdə vəfatı ilə bağlıdır. Tarixçisi 1923-cü ildə İspaniyadan başlayan belə bir əhəmiyyətli günün o dövrdəki təşəbbüskarları osəson naşirlər, kitab satıcıları, yazılıclar olub. Elə ölkəmizdə də bu əmənəni davam etdirmək və mütəliənin təbliğinə dəstək təqdim etmək, tarix elmləri doktoru Əli Rəcəbliyə Abbasqulu ağa Bakıxanov adına mükafat təqdim edilib.

Bununla da AMEA-nın illik ümumi yığıncağı öz işini başa çatdırıb.

Şəhərələrə qədəməsi təqdim etdik. Ümumdünya Kitab günü hər olunmuş "Oxu günü" festivalı bu il aprelin 29-da Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası və Heydər Əliyev Mərkəzinin birgə əməkdaşlığı ilə təşkil olunub. Etiraf etmək lazımdır ki, Heydər Əliyev Mərkəzinin parkında "Gəlin birgə oxuyaq!" şəhərə qədəməsi təqdim etdik. Ümumdünya Kitab günü hər olunmuş "Oxu günü" bu qədər irimiqyaslı tədbirlə qeyd olunursa və az da olsa ugurlarımızı bölüşmək üçün şərait yaranırsa, məktəb direktörleri, yazıçı, filologiya elmləri doktoru Şəmīl Sadiqən golib.

Umumdünya Kitab günü hər olunmuş "Oxu günü" festivalı bu il aprelin 29-da Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası və Heydər Əliyev Mərkəzinin birgə əməkdaşlığı ilə təşkil olunub. Etiraf etmək lazımdır ki, Heydər Əliyev Mərkəzinin parkında "Gəlin birgə oxuyaq!" şəhərə qədəməsi təqdim etdik. Ümumdünya Kitab günü hər olunmuş "Oxu günü" bu qədər irimiqyaslı tədbirlə qeyd olunursa və az da olsa ugurlarımızı bölüşmək üçün şərait yaranırsa, məktəb direktörleri, yazıçı, filologiya elmləri doktoru Şəmīl Sadiqən golib.

Parkın uzaqdan monzərsinə həqiqətən möhtəşəm demək olardı. Hətta bir anlıq özümü dünəninin yeddi möcüzəsindən biri olan "Səmiramida-nın asma bağları"nın qarşısında dayanmış kimi hiss etdim. Sadəcə, o ağaclarдан meyvə əvəzinə kitab salanırdı. Nəcə xoş monzərə. Yolunun üstündə dayandığım maşının sığnığı mənə neçə min illik yoldan bir saniyyə geri qayıtdı. Addimlarmı yeyindən parka tərəf getdim. Qəlebəlik

elə gəldi ki, o gənc ədəbiyyat dahisini canlandırmağın mahiyyətini və məsuliyyətini çox dərindən anlayır. Nə deyim, Cavid qələmli olsun.

Sıra ilə gözəyəmə davam etdim.

Müsəsirlilik, elmi yenilik, texnologiyani özündə eks etdiron güşa axarndı.

Gölcəyin Azad Mırcocan-zadəsimi, Kərim Kərimlisini, Lütfi Zadəsimi, Yusif Məmmədəliyevini,

Tomas Edisonunu, Maykl Faradeyini, Albert Eynşteynini tanımaq istəyirdim.

Əfsus, cəmi bir məktəbi guşəsində beşaltı kompüter masası ar-

xasında eyleşən şagirdlər görə bildim.

Artıq altı ildir Azərbaycanda məktəblilərin arasında gələcək alımların üzə çıxarılmış və yetişdirilməsi dəstək üçün "Sabahın alımları" Respublika müsabiqəsi keçirilir.

Düşənürəm ki, "Oxu günü" bu qədər irimiqyaslı tədbirlə qeyd olunursa və az da olsa ugurlarımızı bölüşmək üçün şərait yaranırsa, məktəb direktörleri, müllimlər startçapı məktəbliləri də cəlb edilənlərlər.

Bu arzularımı yola salıb nəşriyatların stendlerindən tərəf üz tutdım.

"Təhsil", "Altun", "Qələm", "Mütər-cim", "Xan", "Hədəf", "AYB kitab", "Qədim Qala", "Parlaq İmzalar", "Kitab Klubu" kimi nəşriyatların stendlərinin qarşısında kitab alanlardan çox tamşa edənlər vərdi.

"Hədəf" nəşrələrinin 3000-dən çox kitabı şagirdlərə hədiyyə etməsi ilə bir anlıq qarışılıqlı yarandı. Amma kitab uğrunda apanlanan hər xırda mübarizoni müqəddəs missiya adlandırmırıqlar olar.

İngilis filosu və yazılıcı Frensis Bekon deyib ki, kitab zamanın dalğaları üzərində seyahət edən, öz qıymətli yükünü nəsillərdən nəsillərə yetirən fikir gomisidir.

Mənə, bu gəmilərə minib dünənə seyahətinə çıxmama dəyər. Odur ki, kitabınız və oxu gününüz bol olsun.

AzTU-nun vietnamlı məzunları doğma universitedə

Azərbaycan Texniki Universitetinin (AzTU) 1983-cü ildə məzun olan vietnamlı tələbələri doğma universitetlərində olublar.

Qonaqlar qəbul edən universitetin rektor əvəzi Xalıq Yahudov müasir AzTU haqqında geniş məlumat verib. 1978-1983-cü illərdə təhsil alan və sonradan öz ölkələrinə qayidian qonaqlarla doğma universitetlərindən unutmadıqları üçün təşəkkür edən Xalıq Yahudov qeyd edib ki, AzTU-nun qapıları məzunlarının üzüne hər zaman açıqdır.

Daha sonra qonaqlar universitetlərini təqdim etdilərini yada salıb, AzTU-da öyrəndiklərindən, yiyələndikləri bilik, bacarıqlardan danışıblar. Söhbət zamanı qonaqlar bildi-

Ali təhsildə maliyyə və sahibkarlıq fəaliyyəti müzakirə olunub

səsinin inkişafında sürətli dönüşün başlangıcı ola bilər.

ABŞ Təhsilli Azərbaycan Məzunları Birliyi (AAA) ilə birgə təşkil etdiyi "Ali təhsildə maliyyə və sahibkarlıq fəaliyyətləri: problemlər və perspektivlər" mövzusunda konfrans Bakı-dakı plenar iclaslarından sonra növbəti gün işini Gəncədə davam etdirib.

ATU-da təşkil olunan panelerin açılışında universitetin rektoru, professor Akif Süleymanov bildirib ki, konfransın mövzusu hazırda ali təhsil sisteminin ən aktual problemlərindən birinə həsr olunub. Alternativ maliyyə mənbələrinin tomin edilməsi və bündə asılılığının azaldılması istənilən ali təhsil müəssisə-

lərə keç

Təhsil Nazirliyi hesabat verdi

İslahatlar təhsil sisteminin bütün tərəfləri qarşısında yeni vəzifələr yaradır

➡ Əvvəli səh.1

Ruhiyyə DAŞSALAHЛИ

Hesabatdan belə görünür ki, ölkəmizdə təhsilin keyfiyyətinin ölçülməsi sadəcə mərkəzləşdirilmiş qaydada xarici qiymətləndirmə əsasında aparılan qiymətləndirmə ilə məhdudlaşmayacaq. Ölkə məktəblərinə verilən təhsilin keyfiyyətini ölçmək üçün həm de beynəlxalq qiymətləndirmə mexanizmlərindən istifadə olunur. Belə ki, artıq Azərbaycan məktəblərinin də PIRLS qiymətləndirməsində iştirakı təmin edilib. 2016-ci il üzrə 170 ümumi təhsil müəssisəsində PIRLS 2016 beynəlxalq qiymətləndirməsi həyata keçirilib. Tədqiqatın nəticələrinin 2017-ci il ərzində açıqlanması gözlənilir.

Azərbaycan növbəti illerdə PISA (2018) və TİMSS (2019) tədqiqatlarında da iştirak edəcək.

Məktəblilərin bilik yarışlarında qatılmasında, həmişə olduğu kimi, bu il də xüsusi fəlliq müşahidə olunub. Hesabat ilində respublika fənn olimpiadalarında iştirakçı sayı 27128-ə, beynəlxalq fənn olimpiadalarında yüksək nüfisiyyət göstərən məktəblilərin medallarının sayı 26-ya çatıb.

55 faizlik nəticə

Tətbiq edilən yeni təcrübələrdən sayılan məktəbəhəzarlıq təhsil programı da özünü doğrudub. Uşaqların fərdi və akademik nüfisiyyətlərinin artmasında əhəmiyyəti nəzərə alınaraq bu tədris ilindən programın əhatə dairəsi genişləndirilib. 2795 məktəbdə 4410 qrupda 86970 uşaq məktəbəhəzarlıq təhsilinə cəlb olunub və nəticədə program 5 yaşlı uşaqların yaridan çoxunu əhatə edib. Bununla da məktəbəhəzarlıq programının əhatəliliyi 24 faizdən 55 faizə çatıb.

Ali məktəblərdə müsbət tendensiyalar

Son 5 ilin ən uğurlu göstəricilərindən digəri isə ali məktəblərə qəbulda orta balın artması ilə bağlı olub. Belə ki, eriye verənlər arasında orta bal 177-dən 207-yə qalxıb.

Ancəq orta balın qalxması ali məktəbə qəbul olanların sayına təsir etməyib. Əksinə, tələbə və magistr olaraq təhsilinə davam edənlərin sənaya ilə artırmış məşəhidə olunub. Məraqlıdır ki, illər üzrə ümumi təhsil müəssisələrindən məzun olanların sayı da azalıb. Buna baxmayaraq, onların arasında təhsili növbəti pillədə davam etdirmək istəyənlərin sayı artaraq bakalavriat üzrə 34773, magistratura üzrə isə 4839 nəfərə çatıb.

2016-ci ildən Azərbaycanda ali təhsil müəssisələrinin sırasına biri də qatılıb. Belə ki, bu tədris ilindən UFAZ - Fransa-Azərbaycan Universiteti fəaliyyətə başlayıb. Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti nəzdində yaradılan universitet 4 ixtisas üzrə kadr hazırlığı aparıb. Tədrisi ingilis dilində aparılan əhəmiyyətli universitetin məzunları ikili diplom alacaqlar. Hazırda universitetdə 120 nəfəri dövlət sifarişli, 23 nəfəri isə ödənişli əsaslarla olmaqla, 143 tələbə təhsil alır.

11 ali təhsil müəssisəsində SABAH qrupları təşkil olunub. 6 ixtisas istiqaməti, 32 ixtisas qrupundan təhsil alan tələbə sayı 2300-ü keçib.

Təhsil müəssisələrinin beynəlxalq əlaqələrinin gücləndirilməsi məqsədi ilə “Thomson Reuters” şirkəti ilə əməkdaşlıq davam etdirilir. Nəticədə Azərbaycan təhsil müəssisə-

Tədqiqatların nəticələri

Təhsilin inkişafı proqramları şöbəsinin müdürü Emin Əmrullayev təhsil sahəsinin inkişaf dinamikası ilə bağlı təqdimatında rəqəmlərin arxasında gizlənən bəzi maraqlı məqamlara toxunub. Əvvəlcə, təhsil sahəsində bir neçə ildir ki, müşahidə edilən artım dinamikasının dayanıqlılığına diqqət çəkib: “Son dövrlərdə baş verənlər nəticələrini uzun müddət sonra müşahidə edəcəyimiz deyişiklikdir. Məktəblərdə müsbət istiqamətdə inkişafın dayanıqlı dinamikası müşahidə edilir. 2012-ci ildə ilk dəfə tətbiq edilən buraxılış imtanıhanlarını, yəni mərkəzləşdirilmiş qaydada xarici qiymətləndirmə əsasında aparılan qiymətləndirmə ilə olan nəticələrlə 2016-ci ilin nəticələrini müqayisə etsək, 17 faizlik hər il artan dinamikani görürük. Bu da fəzilərlə şəxsərlərə çevirəndə 10 minlərlə insandan, onların gələcəyindən dəmirəq deməkdir”.

Artım dinamikası peşə təhsilində də müşahidə olunub. Şöbə müdürü bunu əhatəlilik seviyyəsinin artması, xüsusilə sagirdərin peşəyönümlü inkişafını təmin etmək üçün görülen işlərlə əlaqələndirir.

Ali təhsilde isə bəzi rekord nəticələr qeyd olunub: “Ali təhsil müəssisələrinə rekord sayıda qəbul həyata keçirilib. Bu da insan kapitalının inkişafının əsas göstəricilərindən”.

Ə.Əmrullayev təqdimatında nəticələri doğuran səbəblərin ölçülü-məsino xüsusile diqqət çəkib. Onun sözlerinə görə, Bakı şəhərində 6-ci sinifdə oxuyan sagirdərin qiymətləndirməsi göstərib ki, əhəmiyyətli nəticələr bir çox amilin təsiri var. 70 amil üzrə aparılan araşdırmalarda uşaqların məktəbdə uğursuz nəticə göstərməsinin səbəbləri tədqiq edilib. E.Əmrullayev bəzi amillər üzrə qənaəti açıqlayıb. Onun sözlərinə görə, sagirdərin evdə resurslarla təmin olunması amili araşdırılıb və məlum olub ki, evdə resurslarla təmin olunanlar daha yüksək nəticə göstərib: “500 bal toplayan orta göstəricisi olan sagirdərdir. Nazirliyin təbiiyində olan lisey və gimnaziyalarda on yüksək notice, digər orası vahidlərində - Qaradağ, Sabunçu, Pirallahi, Xəzər, Suraxanıda daha aşağı nəticə qeyd olunub. Riyaziyyatdan da eyni nəticə göstərilib. Çıxan forq bu rəqəmlərdən aydın görünür. Həç bir resursla təmin olunmayan sagirdərin üstünlük təşkil etdiyi məktəblərdə orta bal 480 və təmin olunanların təhsil aldığı məktəblərdə isə 512-dir. Valideynlərinə təmənətən təhsilinin nəticələrə təsiri de or-taya çıxıb. Belə ki, valideynlərinə təhsilinə olan Nəsimi, Yasamal kimi rayonlardakı məktəblərdə 70 faiz təşkil edib, Qaradağda comi 35 faiz sagirdinən anası təhsilidir”.

Oxşar nəticələr müəllimlərin işə qəbulunda da qeydə alınmadı. Belə ki, ötən il 34888 nəfər işə qəbul üçün qeydiyyatdan keçib. Onlardan 3000-dən çoxu işə göttürülüb. Müəllimlik peşəsinin nüfuzunun artmasında onların sosial vəzifətinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı görülən tədbirlərin də rolü az deyil. Bu baxımdan, qeyd etməliyik ki, 2016-ci ildən 91 min müəllimin maaşlı artırılıb.

Aparılan araşdırmlardan başqa nəticələr də hasil olub. E.Əmrullayev 1 il əvvələ qədər Azərbaycanda qüvvə

vəde olan qaydanın menfi təsirindən danişib. Belə ki, valideynin istədiyi məktəbi seçmək hüququ mahiyyət etibarı ilə eyni xüsusiyyəti valideynlərin bir məktəbdə birləşməsi ilə nəticələndir. Bu, həm də eyni xüsusiyyəti uşaqların məktəblərdə şəbəkələşməsinə getirib çıxarırdı. Ərazi nöqtəyi-nəzərindən sosial-iqtisadi məktəbə həyata keçirilən əməkdaşlıqları da möşəuldurlar. Bu da ölkəmizdə həyata keçirilən ali təhsil müəssisələrində adambaşına maliyyələşmə isləhatından irəli gələn bir prosesdir. Qısa müddət ərzində belə böyükəcmli isləhatın həyata keçirilən təhsilin, xüsusən ali təhsil sistemini idarəədənlərinin üzərinə yeni vəzifələr qoyur. Ümumiylədə sistemə baxıdxıda, idarəədici məktəbə çıxışını asanlaşdırmaq məqsədilə artıq lisey və gimnaziyalara qəbulda dəyişiklik edilib. Belə ki, lisey və gimnaziyaların yerləşdiyi ərazidə yaşıyanlar həmin təhsil müəssisələrinə rəqabət edilir.

Məktəbəhəzarlığın olmamasının indiki 6-ci siniflərin təhsilində oynadığı rolu qeyd edən şöbə müdürü bu sahədəki isləhatların 6 il sonra görə bələcəyimiz müsbət nəticələrinə inandığını vurgulayıb: “Nəticələrdən danişarken səbəblərə diqqət yetirim lazımdır. Səbəb aradan qaldırılmadan nəticə dəyişməz. Təhsil Nazirliyi də məhz səbəblərə tapmağa çalışır, tədqiqatlar olsanlanan isləhatlar həyata keçirir”.

“Təhsil prosesinin özəlliyi onadır ki, müəllimlərin hər biri idarəədici rolunu oynayır”

Təhsil naziri Mikayıl Cabbarov çıxışını hesabatda toxunulmayıb, amma təhsil sahəsində keçirilən isləhatların nəticəsi və qarşıda duran məqsədlər üzərində qurub: “2013-cü ilin oktyabrında Prezident İlham Əliyevin imzaladığı “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası” həyata keçirildiyimiz isləhatların çərçivəsində müsbət inkişaf müşahidə edirik. Bu məqsədlə ictimai nəzarət mexanizmlərindən də vaxtında və düzgün istifadə etməliyik. Əksər universitetlərdə ictimai nəzarət şuraları yaradılıb. Bu siyaseti növbəti illərdə məcburi alət kimi görəcəyik. Yeni universitetlərin təsəbbüsündən qaynaqlansa da, ictimai şuraların zəruri və məcburi orqanı qeyd etməliyik”.

Nazir hesab edir ki, istənilən layihəni zəruri edən amillərdən başlıca mühitdir: “İnanıraq ki, müvafiq mühit olmayan yerde hər hansı təhsil layihəsinin uğur qazanması sıfır bərabərdir. Mühit özlüyündə zəruri, lakin kifayət etməyən bir şörtlərdir. Təhsil sahəsində sağlam mühitin formalaşmasında müsbət inkişaf müşahidə edirik. Bu məqsədlə ictimai nəzarət mexanizmlərindən də vaxtında və düzgün istifadə etməliyik. Əksər universitetlərdə ictimai nəzarət şuraları yaradılıb. Bu siyaseti növbəti illərdə məcburi alət kimi görəcəyik. Yeni universitetlərin təsəbbüsündən qaynaqlansa da, ictimai şuraların zəruri və məcburi orqanı qeyd etməliyik”.

İstifadə olunmayan imkan

Nazir təhsilin inkişafını təmin edən əsas istiqamətlərdən biri olan resurs amilinin əhəmiyyətindən də danişib: “Resursların daha böyük əhəmiyyət kəsb etdiyi bir dövrədə isləhatlar həyata keçiririk. Bir tərəfdən həyata keçirilən yeniliklər yeni resurslarla tələb edir. Digər tərəfdən isə makroiqtisadi kontekstdə həmin resursların olda edilməsi asan deyil. Təhsil sisteminin maliyyələşməsinə də azalmalar baş verib. Yəgənə çıxış yolumu mövcud resurslardan daha səmərli şəkildə istifadə edərək dəha optimal qərarlar vermək və isləhatların sürət və keyfiyyətinin azaldılmasına üçün zəruri olan resursları səfərbər etməkdir”.

Və yekun

Bələliklə, Təhsil Nazirliyi daha bir hesabatını təqdim edərək, həyata keçirilən isləhatların məzmununu geniş icimaiyyətə çatdırıb. Əger hesabatlılıq dövlət strukturu üçün bir öhdəlikdirse, çağırışlara cavab vermək də icimaiyyətin üzərində olan missiyadır. Prosesin tamamlanması üçün ikinci qeyd etdiyimiz də hesabatlılıq qədər vacibdir.

Nazir xüsusi vurğulayıb ki, bu məsələdə yük dövlətin və dövlət büdcəsinin ciyinlərində olmamalıdır. O, özəl sektorun bir sıra təhsil pillələri ilə əməkdaşlığı “cəmiyyətin təhsil sahəsinə cəlb edə bileyəcəyi resursların genişlənməsində istifadə olunmayan imkan” adlandırıb və bu imkandır yaraların maşınla inkişafında əsas şərtlərdən biri kimi dəyərləndirib.

Ibtidai sinfə gedənlərin 65 faizi...

M.Cabbarov təhilihərə əsaslanan bir realliga da diqqət çəkib: “Dünya iqtisadi forumunun təhlilinə əsasən, hazırda ibtidai sinfə gedənlərin 65 faizi gələcəkdə elə iş yerlərində çalışacaqlar ki, həmin iş yerləri bu gün mövcud deyil. Bu, təhsil işçiləri qarşısında intellektual nöqtəyi-nəzərdən maraqlı, praktiki işlər nöqtəyi-nəzərindən isə mürkəkkəb məsələ formalasdır. Elə isə, təhsil sistemi məzunu hənsi şərtlərə uyğun hazırlanmalıdır? Onlar hənsi biliq və bacarıqları mənimseməlidir? Məzun təhsil prosesi dövründə nəyə hazırlanmalıdır?”

Təhsil naziri iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayevlə bəri istiqamətdə müzakirələr aparıb və çıxış yolu olaraq əməkdaşlığı qərar verilib. Bu məqsədlə hazırlanarı birgə memorandumun may ayında imzalanacağı gözlənilir. “Həsab edirik ki, bir tərəfdən, ölkəmizdən təhsil sisteminin əmək bazarı üçün buraxdırğı məzunların bazarda əhəmiyyətini, digər tərəfdən, ibtidaiyati dövründə rəqabətliliyini artırmaq, iqtisadi perspektivlərimizi dəha asan reallaşdırmaq üçün qurumlar arasında kadrların hazırlanması, dövlət sifarişinin istiqamətləri, peşə təhsili sahəsində məzunların hazırlanması, öz universitetlərimizi həmin rəqabət qabiliyyəti qorunub saxlanacaq, öz universitetlərimizi həmin rəqabətə hazırlamaq üçün lazım olan dəstəyi verməliyik”.

İctimai şuraları zəruri orqan kimi görmək istəyirik

Nazir hesab edir ki, uğurlu məzun informasiya texnologiyaları sahəsində bacarıqlara yiyələnməlidir: “Buna ayrı ixtisas kimi deyil, istənilən peşə və ixtisasın zəruri kompe-tensiyası kimi baxıraq. Artıq 10-15 il sonra elə bir uğurlu mütəxəssis olmayacaq ki, ixtisas üzrə IT biliklərinə malik olmasın. IT, çeviklik, öz dilimizlə yanaşı, regional və ya qlobal əhəmiyyətli aži bir xarici dil imkənindən malik məzunun əmək bazında hər zaman bir iş yeri olacaq. Əlkənin sosial-iqtisadi inkişaf perspektivlərindən də gürün ki, həmin işi güvəyidə insan kapitalı yetişdirilməlidir. Bununla bağlı təhsilimizin məzmununa riyaziyyat, informatika, xarici dillərin gücləndirilmiş tədrisi, dəha istiqamətlərinə qarşılanmaq üçün qurulmuş start verilib. Onların bəzilərinin növbəti akademik ildən başlayaraq, pilot şəkildə gərə bileyəcəyik”.

Nazir onu da bildirib ki, xarici dillərin tədrisində dəlaşıyıcı olan olma, şirkət və institutlarda hazırlanın, universal şəkildə dölyanın bir ölkədən istifadə olunan dərsliklərin istifadə imkanları arasında. Bu istiqamətdə isləhatlar goləcəkdə də davam edəcək.

"İxrac kadrlarının hazırlanması qeyri-neft sektorunun inkişafına böyük dəstək olacaq"

Fariz Əhmədov: "Yerli bazarlardakı böyük uğurlar iş adamlarını beynəlxalq bazarlara çıxmaga meyilləndirəcək"

Jalə MÜTƏLLİMOVA

Prezident İlham Əliyev aprelin 17-də Yevlaxda keçirilən qeyri-neft ixracatçılarının respublika müşavirösində qeyri-neft sektor üçün kadr hazırlığı məsələsinə toxunaraq bu işə xüsusi diqqət göstərilməsi tapşırığını verib. "Biz ixrac üzrə mütəxəssisler həzirlamalyıq" deyən dövlət başçısı bu sahədə mütəxəssis qılığına işarə edib. Eyni zamanda, bu istiqamətdə ciddi addimlar atılmasıన vacibliyini vurgulayıb.

Dövlət başçısının göstərişlərinin həyata keçirilməsi üçün artıq ilk addimların atılmasına başlanıllı. Azərbaycanda ən böyük iqtisadiyənəmlü kadr hazırlığını həyata keçirən Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində-UNEC-də reallaşan konfransda Prezidentin sədrliliyi ilə keçirilən müşavirədən irəli gələn məsələlər müzakirə olunub. Universitetin iqtisadiyyat və işlatmə kafed-

rasının müdürü, Beynəlxalq Magistratura-doktorantura Mərkəzinin rəhbəri Fariz Əhmədovla səhərətimizdə Azərbaycan Prezidentinin qaldırığı məsələ və sözügedən konfrans ətrafindadır.

- Fariz müəllim, ümumiyyətlə ixrac kadrları kimdir? Bu məsələ hənsi səbəbdən Prezident səviyyəsində gündəmə gətirildi və dövlət şəhəriyyəli sayılır?

- Bu, bazar iqtisadiyyatına keçən ölkələr üçün olduqca vacib məsələdir. Cənubi ölkələr məhz bu yolla beynəlxalq rəqabətlilik imkanları qazanı bilirlər. İxrac kadrları faktor bazarlarını araşdırmaq qabiliyyəti olan mütəxəssislerdir. Bir qədər də detallara vərəq, bu o deməkdir ki, ölkədə istehsal olunan məhsulların xarici bazarlara çıxarılması istiqamətində addimların atılması üçün bizim ciddi işlər görməyimizə ehtiyac yaramıb. Daxili bazarda yeterince dəyəri olan məhsullarımız mütləq xarici bazarlara çıxarılmalı və hətta o bazarlarda gedən rəqabətdə üstünlük əldə eləməy iiddialı olmalıdır. Bu işi daha uğurla həyata keçirə biləcək adamlar işi savadlı ixrac mütəxəssisleridir. Cənab Prezident məhz bu məqamları nəzərə alıb belə bir məsələni gündəmə götürüb, təxiro salınmadan tədbirlər görülməsi üçün ciddi təsirisiqlər verib.

Ölkədə yeni müəssisələr yaranır. Həmin müəssisələrə çalışmaq üçün yerli mütəxəssislerimiz olmalıdır. Bu, ölkədə dövlət qurumlarının qarşısında duran ən vacib məsələlərdəndir. Qeyd edim ki, bu mənədə UNEC-in də üzərinə böyük məsəliyyət düşüb.

- Yəqin ki, müşavirədən dərhal sonra eyni məsələyə həsr olunan konfransı da UNEC bu səbəbdən təşkil etdi.

- Bəlli, geniş konfrans keçirildi. UNEC-də ixrac üzrə mütəxəssislə-

FameLab layihəsinin final mərhələsi keçirilib

Bakı Mühəndislik Universitetində elm ilə möşgül olan şəxslərdə dənmiş qabiliyyətlərinin inkişaf etdirmək imkanları yaranan FameLab müsabiqəsinin final mərhələsi keçirilib. Yarışın qaydalarına əsasən final mərhələsində 10 nəfər mübarizə apardı.

Bakı Mühəndislik Universitetinin prorektoru Bayram Hüseynzadə rəhbərlik adından tədbir iştirakçıları salamlayıb. Universitetin layihəni dəsteklədiyi, yarımanın keçirilməsi üçün hər cü şəraitin yaradıldığını qeyd edib, final mərhələsində yarıçay gəncələr uğurlar arzulayıb.

"British Council" in Azərbaycan üzrə direktoru Elizabeth Vayt tədbirdə iştirakdan məmən olduğunu və təşkilat dəstək üçün Bakı Mühəndislik Universitetinin rəhbərliyinə minnətdərliyi bildirib. Azərbaycanın seçdiyi qalibin İngiltərədə uğur qazanağına ümidi etdiyini vurgulayıb.

FameLab yarışmasının Azərbaycan üzrə koordinatoru Sevil İmanova

6-7 ölkənin iştirakı ilə başlayan, həzirdə 35 ölkənin iştirak etdiyi, 10 ildən davam edən beynəlxalq layihənin ölkəməzdə 6-ci ildir keçirildiyini diqqətə çatdırıb. Layihə koordinatör qalibim müyyən olunmasında münsiflər yarışı auditoriyanın da iştirak edəcəyini açıqlayıb.

Münsiflər iştirakçıların potensia-

yət düşüb. Konfransdan sonra ilkin addimlar atılıbm!

- Ciddi işlərə başlamaq üçün əvvəlcə mövcud veziyəti qiymətləndirmək vacibdir. Bizim konfransın məqsədi qeyd etdiyimiz kimi, əsasən bu idi. Biz əslinde, Azərbaycan Respublikasının strateji yol xəritəsi hazır olanda bu sahənin inkişaf etdirilməsinin vacib olduğunu müzakirə etmişdik. Elə Beynəlxalq Magistratura və Doktorantura Mərkəzi də məhz bu məqsədə yarandı. Biz magistratura seviyəsində beynəlxalq ticarət ixtisasları açmışıq. Artıq Dövlət Mərkəzinə bu yerlərin olması haqda məlumat da vermişik. Həm ingilis, həm türk, həm rus, həm də Azərbaycan dilində bu ixtisas qəbul gözleyir. UNEC-in Elmi Şurasında da bakalavr seviyəsi üzrə beynəlxalq ticarət və logistika ixtisası bölməsi açıldı. Hər iki bölməni yaratmaqda məqsəd və hədəf ixrac yönlü kadrların yetişdirilməsidir.

- UNEC-in bu mütəxəssisləri hazırlanmaq üçün bazasi yetərlidir?

- Təbii ki, bu hazırlıqlar üçün yerli mütəxəssislerle kifayətənən olmaz. Elə buna görə son zamanlar UNEC universiteti sona qırmızı ciddi şəkildə inkişaf etdirilməye başlayıb. Biz çalışırıq ki, bu sahədən, sənayedən olan mütəxəssisler tələbələrimizə mühazırılar oxusun. Xüsusiələr beynəlxalq ticarət, həmçinin beynəlxalq ticarət və logistika üzrə hazırlanacaq mütəxəssisler sənaye məssəsələrində təcrübədə olsunlar. Yəni birbaşa real veziyəti görə, qiymətləndirə bilsinlər. Buna paralel olaraq bizi ixrac kadrları üzrə beynəlxalq təcrübəsi olan professorları da prosesə celb edirik. Qeyd edim ki, bu sahədə böyük təcrübəsi olan bir neçə nüfuzlu mütəxəssisler Azərbaycana gəlib, tələbələrə dərs keçməsi üçün danışçılar aparılırlar.

- Sizə fərqli ölkələrin iş dünyasından mütəxəssislərin davatı Azərbaycanın ixrac mütəxəssislərinin hazırlanmasında hansı rol oynaya bilərmi?

- Sizə fərqli ölkələrin iş dünyasından mütəxəssislərin davatı Azərbaycanın ixrac mütəxəssislərinin hazırlanmasında hansı rol oynaya bilərmi?

- Sizə fərqli ölkələrin iş dünyasından mütəxəssislərin davatı Azərbaycanın ixrac mütəxəssislərinin hazırlanmasında hansı rol oynaya bilərmi?

- Sizə fərqli ölkələrin iş dünyasından mütəxəssislərin davatı Azərbaycanın ixrac mütəxəssislərinin hazırlanmasında hansı rol oynaya bilərmi?

- Sizə fərqli ölkələrin iş dünyasından mütəxəssislərin davatı Azərbaycanın ixrac mütəxəssislərinin hazırlanmasında hansı rol oynaya bilərmi?

Diger finalçılar da təşkilatçıları tərəfindən mukafatlandırılıb. Bu il yenilik olaraq auditoriyanın seqdiyi qalib müyyən olunub və mükafatlandırılıb. "Auditoruyanın rəğbəti" mükafatını da 1 yerə layıq görülmüş Bakı Mühəndislik Universitetinin tələbəsi Bəxtiyar Məmmədli qazanıb.

İdxal edilmiş kurikulum və ya şüurumuzu necə refresh edək

Rafiq İSMAYILOV

yil. Bir təhsil məmərunun dediyi ki-mi, bu günün özündə də Harvard Universitetinin auditoriyalarında qara lövhə üzərində təbaşirə işləyen müəllimlərə rast gəlmək olar. Bu auditoriyalardan isə goləcəyin Nobel mükafatı laureatları çıxır.

Amma insaf naminə demək la-zımdır ki, biz də Qərbdən ideyalar alıraq. Necə ki, on il bundan əvvəl kurikulumu idxl etdi.

Kurikulum onənəvi olaraq tədris programı adlandırdığımız bir anlayışdır. İctimaiyyətin ona qarşı aqressiyasına görə coxlarını günahlandırmış olar: bu sənədi tərtib edənləri, kurikulum əsasında dərslik yazanları və ya dərs deyən müəllimləri. Bircə kurikulumun ümumi konsepsiyasını, fəlsəfəsinə pişləmək lazımdır. Ənənəvi programdan fərqli olaraq kurikulum sadəcə, tədris olunan bilikləri sadalırmır, həm də həmin biliklərin tətbiqini, yeni bacarığa çevirməsini tələb edir. Burada hər bir tədris mərhələsi üçün məqsədə olunur və o məqsədə aparan

Kurikulum ənənəvi olaraq tədris programı adlandırdığımız bir anlayışdır. İctimaiyyətin ona qarşı aqressiyasına görə coxlarını günahlandırmış olar: bu sənədi tərtib edənləri, kurikulum əsasında dərslik yazanları və ya dərs deyən müəllimləri. Bircə kurikulumun ümumi konsepsiyasını, fəlsəfəsinə pişləmək lazımdır.

təhsil haqqında yazmaq istəyirəm. Hərdən başımızı bir az yuxarı qaldırın təhsilə global bəsəri problemlər kontekstində nəzər salmaq faydalı olar.

Dünyaya meydən oxuyan dövlətlər ideyalar, texnologiyalar yaradır və ixrac edirlər. Bunun üçün onlar digər dövlətlərdən de beynilər idxlərlər. İkinci tip dövlətlər de var ki, bu ideyaldan bəhrələnib güclü istehsal infrastruktur yaradır və başqa ölkələrə hazır məhsullar ixrac edirlər. Və nəhayət, üçüncü tip dövlətlər bu məhsulları idxl edir, öz torpaqlarının altında, üstündə olanlardan nə varsa, xaricə satırlar. Bu şartlı təsnifatda Azərbaycanın yerini müyyəyonlaşdırıb. Cənubda təsir etdiyəm.

İkinci tip dövlətlər - Çin, Cənubi Koreyada, Sinqapurda gedən proseslər maraq doğurur. Hiss olunur ki, ideya idxl edən ölkə statusu artıq bu dövlətlər qane etmir. Onlar başa düşürler ki, superdövlətlərə çatmaq üçün elm və təhsili inkişaf etdirmələr, ölkə əhalisinin IQ-sını yüksəltməlidirlər. Bu ölkələrin son dövrde təhsil sahəsində uğurları göstərir ki, yaxın zamanlarda dünyada beynəlxalq təcrübəsi olan professorları da prosesə celb edirik. Ancaq bu proses, yeni ixrac yönlü mütəxəssislerin hazırlanması işi uzun müddətə nötice verəcək prosesdir. Bütün təşviqatı sürətə dəvam etsək, daha tez və yaxşı nötice-lər əldə edəcəyimizə əminik.

Və yəqin ki, hələ mətəraqqı ideyaları neinki yaratmaq, heç idxl etməyə də hazır deyil. Buna nə idarəciliq sistemi, nə də ic-

timişənət hərəkət. İctimaiyyətin kurikulumuna münasibəti bə qədər neqativdir. Əsas səbəb odur ki, kurikulum aşagıların şürlü tələbi ilə meydana gəlməyib, yuxarıdan endirilib. Nəcə deyərlər, onu cəmiyyət doğmayıb, leylik qanadlarında gotirib. Ona görə də bu program müəllimlərə hələ də yaddır. Bu ideyaya doğru addim-addim getmək, onu insanların şüruna tədrisənət yarım etməlidir.

Bir sözə, belə çıxır ki, hələ mətəraqqı ideyaları neinki yaratmaq, heç idxl etməyə də hazır deyil. Buna nə idarəciliq sistemi, nə də ic-

Vəllah, adam hərdən isteyir ic-timai şürunə bəzi sahələrini refresh etəs. Elə bilirsiniz, bu məmkün olan şey deyil? Nəcə deyərlər, heç vaxt deməyin "heç vaxt". Avropanın nüvə arasdırmaları mərkəzinin alimləri irreal aləmdən materiyalın yaradılması modelini quraşdırırlar. Onlar səbüt ediblər ki, virtual dalğalar müəyyən sərañitə materiya hissəcikləri yarada bilir. Beləliklə, alimlər heç nədən mini-kainat yaradıblar. Bununla da onlar elmə öks gedərək dünyanın kosmik idrak, sadə dilə desək, Tanrı tərəfindən yaradılmışını növbədə, onun məzmunudur. Əgər şagirdin ixtiyarına verilən kompüterin içində kifayət qədər elektron tədris resursu yoxdur, o (kompüter), cipleri və nağılları olan demir yığnağından başqa bir şey de-

haqqında düşünək.

Oruc MUSTAFAYEV

Bu günlərdə Amerika Birleşmiş Ştatlarından (ABŞ) aldığımız xoş xəber təhsil ictimaliyətimizin əsl sevincinə səbəb oldu. Azərbaycan təhsil sisteminin daha bir yetirməsi ABŞ-da növbəti uğura imza atmaqla gənclərimizin istədiyi, qabiliyyəti ilə zirvələr fəth edə bilmək gücündə olduğunu bir dəha dünyaya göstərdi. Bu uğurun sahibi isə dünənnin nüfuzlu ali məktəblərindən olan Texas A&M Universitetində doktorantura təhsili alan Samir Hüseynovdur. Xəbər verildiyi kimi, o, ABŞ-in Milli Elm Fondu tərəfindən tədqiqat mükafatına layiq görüllər. 42,6 min dollar həcmində olan mükafat Samir Hüseynova qurdugu nezəri-iqtisadi davranış modelini universitetin İnsan Davranışları Laboratoriyasında sınadın keçirməyə və yeni elmi nailiyyyətlər əldə etməyə imkan verəcək. Qeyd edək ki, S.Hüseynov son 5 ildə bu mükafata layiq görülen 10-cu, Texas ştatından isə ilk doktorantdır. Bizim üçün isə çox qürurverici və sevindirici möqam odur ki, o, azərbaycanlı tələbədir. "Azərbaycan müəllimi" qəzetinə verdiyi müsahibəsində Samir Hüseynov ona təhsil aldığı ali məktəbdə şöhrət gotirmiş elmi tədqiqatları, eləcə də yaşıdağı sevinc hissindən doğan təessüratları barədə danışdı.

Samir Hüseynov 1986-cı ildə Naxçıvan şəhərində anadan olub. İlkəldi təhsilini Naxçıvan şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbdə alıb. Orta təhsilini əvvəlcə Bakıdakı 242 nömrəli tam orta məktəbdə, daha sonra isə Fizika, riyaziyyat və informatika temayüllü liseydə alıb. 2004-cü ildə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə daxil olub. Prezident təqaüdünə layiq görüllər. İqtisad universitetində xüsusi istedadlar qrupunda təhsilini davam etdirib. 2008-2010-cu illərdə Macarıstandakı Mərkəzi Avroopa Universitetində iqtisadiyyat üzrə magistr təhsili alıb. 2010-2012-ci illər arasında İqtisadi İslahatlar üzrə Elmi-Tədqiqat İnstututunda və bir sıra digər tədqiqat qurumlarında çalışıb. Bu müddət ərzində Azərbaycan Dövlət İqtisad və Oaqqaz universitetlərində dərs deyib. 2012-ci ildən "2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gəncərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Programı" çərçivəsində ABŞ-in Texas A&M Universitetində təhsilini davam etdirir. Ailəlidir, iki övladı var.

- Amerika Milli Elm Fonduun xəbəri bizi çox sevindirdi. Proqramınızın mahiyətini açıqlayardınız...

- ABŞ-in Milli Elm Fondu (MEF) Amerika Konqresi tərəfindən 1950-ci ildə yaradılmış müstəqil federal qurumdur. Fondu əsas məqsədi elmi inkişaf etdirmək, əhalinin sağlamlığını, rıfahını yaxşılaşdırmaq və bə yolla milli təhlükəsizliyi təmin etməkdir. Yəni, MEF-in yaranış fəsəfəsinə görə ölkənin inkişafının və təhlükəsizliyinin qaranti elmi inkişaf etdirməkden və elm adamlarına onların tədqiqatları üçün lazımi maddi imkanlar yaratmağıdan keçir. Fondu 2016-ci il bütçəsi 7,5 milyard dollar olmuşdur və vəsaitlər əsasən dəqiqlik, kompüter və sosial elmlərə yönəldilmişdir. MEF-in 10-dan artıq müxtəlif elm sahələrini dəstəkləyən proqramları var və mənim qalib olduğum proqram "Qərarvermə, Risk və İdarəetmə Elmləri" adlanır. Bu proqram əsasən fərdi, qrup, təşkilat və cəmiyyət qərarlarının effektivliyini artırıb, bu istiqamətdəki elmi modelləri inkişaf etdirərək qərarvermədəki mövcud bilikləri dərinləşdirən və sonda siyaset qərarlarını daha da səmərəli edən elmi işlərə tədqiqat mükafatı verir. Mükafatlar ancaq araşdırmacların aparılmasına sərf oluna bilər, çünki Fondu prinsiplərinə görə vergiödəyicilərinin vəsaitləri elmi inkişaf etdirib elə sonda vergiödəyicilərinə artan rifah şəklində geri qaytımı malıdır.

Konkret olaraq öz elmi işime göldikdə isə bunu deyə bilərem ki, mənim əsas məqsədim 2008-ci ildən qıvvədə olan "Kalori İşarələmə" qanununun effektiv olmamasının səbəblərini izah etmək və bu istiqamətdəki elmi biliklərin artırılması üçün nəzəri model qurmaq idi.

Bəli ki, həmin qanun restoranlarda və digər iaşə obyektlərində satılan qida maddələrinin kalori tutumunun açıq şəkildə göstərilməsinə məcburi edirdi. Burada həsiyyət qıxb qeyd etmək yerine düşər ki, hələ 20-ci əsərin əvvəllərindən iqtisadçılar belə bir fikir hakim idi ki, iqtisadi agentlər tam rasionaldır və agentlərin optimallı qərar verməsini təmin etmək üçün sadəcə onlara gərəkli informasiyanı təqdim etmək lazımdır. Ancaq xüsusilə 1960-ci illərdən başlayaraq Nobel mükafatçısı George Stigler və başqaları iqtisadi agentlərin iqtisadi məhsullarla bağlı məlumatlara bilişkəndən və ya bilməyərəkden laqeyd yanaşdığını ortaya qoyular. Bu işdə iqtisadçılar, xüsusilə iqtisadi psixologiyasını öyrənən alımların köməyi oldu. Cəkaq Universitetinin iqtisadi davranış elmləri üzrə dənizə məşhur alimi Richard Thalerin də qeyd etdiyi kimi, iqtisadçılar insanlarınla bağlı çox zaman "asan" fərziyyələrə yönənlərlər və bə sonda onların qurdugu iqtisadi modellərin insan davranışlarındakı sistematiq analomiyaları izah edə bilməməsinə getirib çıxarır. Mənim ortaya qoymağ yanaşma da kalori ilə bağlı təqdim olunan informasiyanın hansı səbəblərən iqtisadişçilər tərəfindən diqqətə alınmamasını izah edir.

"Samir, bil ki, bu, böyük bir şərəfdir"

- Layihə üzərində işləyarkən kimlərin sizə dəstəyi oldu? Biza sizin amerikalı müəllimlərinizin də layihə barədə fikirlərini eşitmək maraqlı olardı...

- Layihə üzərində işləyarkən dəyərli elmi araşdırmaclar olan bir neçə professorla mütemadi əlaqə saxlayaraq ideyalarının "itiləməsi" çalışdım. Ancaq yekun işdə əsasən diplom rehberim Marko Palmanın böyük rol oldu. Onun da dəstəyi ilə keçən ilin avqust ayında layi-

Son 5 ildə Texas ştatından ilkə imza atan azərbaycanlı doktorant

ABŞ-in Milli Elm Fonduun mükafatına layiq görülmüş Samir Hüseynov uzunmüddətli planlar qurmur

"Bu layihə faydalı nəticələr ortaya qoymaçaq"

- Siz bu program haqqında çoxdan fikirleşirdiniz? Bu layihə, Amerika və eləcə də ölkəmiz üçün nə dərəcədə aktualdır?

- Bəli, bu program haqqında çoxdan fikirleşirdim və lazım olan elmi yanaşmanı inkişaf etdirmək üçün təqribən 1 il vaxt sərf etməli oldum. Çünkü mənim nəzəri modelim təkcə iqtisadi biliklərə əsaslanır və bu modeli püxtələşdirmək üçün istehlakçı psixologiyası, davranış və koqnitiv elmlərdə ortaya qoymulan yeni araşdırmları da öyrənib onlardan netice çıxmamaq lazımlı idi. Qalibi olduğum proqram bu səpəgideki elmi işlərə daha çox önem verir, çünki artıq elm adamları anlayır ki, sadəcə öz sahələrinə bağlı qalaq cəmiyyət və insanla, eləcə də onun seçimləri ilə bağlı müfəssel elmi nəticələr əldə etmək çox çətindir.

Layihə Amerika və eləcə də Azərbaycan üçün olduqca aktualdır. Məsələn, Dünya Səhiyyə Təşkilatının 2013-cü il hesabatında göstərilir ki, Azərbaycanda 20 yaşdan yuxarı əhali arasında artıq çox kiçilər təqribən 56%-dir. Amerikada isə artıq bu məsələyə epidemiya kimi baxırlar, çünki burada yetkin əhalinin 36,5% -i köklükdən əziziyət çəkir. Düzdür, köklük və ya artıq çox kiçin bir çox səbəbləri var, məsələn, idman fəaliyyətinin azlığı və aktiv olmayan həyat tərzi və s. Amma bunlarla yanaş, qida seçimlərinin də bu problemdə böyük rol var. Mənim layihəm dənənən yanaşır və ümidi edirəm ki, bu layihə hər iki cəmiyyət üçün sonda faydalı nəticələr ortaya qoymaçaq.

həmkarımla üzərində çalışdığım bir məqalədə biz bunun belə olmadığını sübut etməyə çalışıraq. Belə ki, aldığımız nəticələrə görə, insanların beyin fəaliyyəti, göz hərəkətləri və emosiyaları iqtisadi seçimləri əvvəlcədən 72% deqiqlikle xəber verməyə kömək edir. Biz eyni zamanda beyinin qamma dalğaları ilə qida seçimləri arasında əlaqəni de ortaya qoymuşuq. Bununla yanaş, negativ emosiyaların (qəmənginkil kimi) qida seçimində dənənən yanaşır və ümidi edirəm ki, bu, böyük bir şərəfdir" deyə email göndərdi...

"Yeni yanaşma klassik iqtisadçıların baxışları ilə uyğun golmir"

- Layihədə iqtisadi əsaslandırma və hardasa insanın psixo-neyro reaksiyaları arasında bir əlaqə görürrək. Yəni layihədə iqtisadi və tibbi elmlərin integrasiyasından danışmaq olar mı? Siz buna necə nail oldunuz?

- Olduqca yerində və maraqlı bir sualdır. İqtisadi davranışlar və iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri neyro-psixi əsaslarının öyrənilməsi son zamanlar elm aləmində böyük vüset almışdır. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, bu yeni yanaşma klassik iqtisadçıların bir sira baxışları ilə uyğun golmir və hətta bəzi iqtisadçılar hələ de müxtəlif səpəgilərən buna qarşı çıxırlar. Məsələn, etibarla iqtisadi seçimləri ne

Modul tipli yeni məktəb binaları quraşdırılacaq

Təhsil Nazirliyi tərfindən Salyanın Xocalı və Cəngən kəndlərində ibtidai məktəblər üçün modul tipli yeni məktəb binaları quraşdırılacaq.

Rayon təhsil şöbəsində bildiriblər ki, hər biri 20 şagird yerlik binaların tikintisi üçün

sənədləşmə işləri başa çatdırılıb, kəndlərdə müvafiq yerlər ayrırlıb. Binalar Təhsil Nazirliyinin Təsərrüfat Hesablı Əsaslı Tikinti və Təchizat İdarəsi tərfindən quraşdırılacaq. Məktəb binalarının tikintisi növbəti tədris ilinədək başa çatdırılacaq.

Mahrizlı kənd tam orta məktəbində əsaslı təmir işləri başa çatıb

Ağdam rayonunun cəbhə xəttində yerləşən Rahib Məmmədov adına Mahrizlı kənd tam orta məktəbində aparılan əsaslı temir işləri başa çatıb. Rayon təhsil şöbəsinin müdürü Mətanət Misirxanovadan aldığımız məlumatə görə, 280 şagird yerlik məktəb binasının dam örtüyü yenilənilər, qapı-pəncərələr, döşəmə və tavan dəyişdirilib. Divarlar

suvanaraq rənglənilər, elektrik xətti çəkilib, sanitər qoşaq tikiilib, istilik və müşahidə sistemləri qurulub. Məktəbdə fənn kabinetləri və laboratoriylar yaradılıb.

Məktəbin həyətində abadlıq işləri aparılıb. Yerə tamet döşənilib, yaşıllıqlar salınıb.

Təhsil ocağı yaxın günlərdə müəllim və şagirdlərin istifadəsinə veriləcək.

Molla Pənah Vaqifin 300 illik yubileyi qeyd olunub

Şabran rayon P.İdrisov adına Ağbaş kənd tam orta məktəbində Molla Pənah Vaqifin 300 illik yubileyi qeyd olunub.

Tədbiri giriş sözü ilə açan məktəbin Azərbaycan dil və ədəbiyyat müəllimi Elnurə Əhmədova Molla Pənah Vaqifin poeziya dünyası, nadir yaradıcılıq üslubu, diplomatik təcrübəsi, bölgədəki ictimai-siyasi proseslərə təsir imkanları, saraydaxili münasibətlərde ədalətli və qətiyyətli mövqeyi barədə danışır. Bildirib ki, Vaqif yüksək zövq, incə hissələr, derin və nükin dütüyələr şairidir. Onun yaradıcılığında məhəbbət lirikası,

dünyəvi gözəllik əsas yer tutur. O həmçinin, böyük şairin öz ənənləri ilə seçilən ədəbi məktəb yaratdığını, onun bənzərsiz poeziya nümunələrinin ədəbiyyatmizin yeni istiqamət-də inkişafına böyük təsir göstərdiyini söyləyib.

Tədbirdə şagirdlər M.P.Vaqifin şeirlərini sehnələşdirib, onun yaradıcılığından qəzel, təcnis, müxəmməs və qoşmalar söyleyiblər.

Gülər HÜSEYNOVA,
Şabran Rayon Təhsil Şöbəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə məsul şəxsi

Şəhid Anar Mürsəlovun xatirəsi anılıb

Daşkəsən şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbde şəhid Anar Mürsəlovun anım mərasimi keçirilib. Anım tədbirində məktəb rəhbərliyi, ictimaiyyət nümayəndələri, müəllim və şagird kollektivi iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçıları öncə şəhidin büstü önungə gül dəstələri qoyublar. Məktəbin direktoru Aybeniz Vəliyeva çıxış edərək şəhidliyin müqəddəs olmasını, şəhidlərin xalqın qəlbində hər zaman xüsusi yer tutduğunu vurgulayıb. O qeyd

edib ki, Anar Mürsəlov bu günde heyatda özüne elə bir ad qazanıb ki, bu adla əbədi olaraq yaşayacaq.

Tədbirdə şəhidin keçidiyi həyat yolu haqqında geniş məlumat verilib və onuyla bağlı xoş xatirələr yada salınıb. Tədbirin sonunda məktəbin şagirdləri hazırladıqları ədəbi-bədii kompozisiyani təqdim ediblər.

Mikayıl MİKAYILLI,
Daşkəsən Rayon Təhsil Şöbəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə məsul şəxsi

Keşikçidağ Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğuna ekskursiya təşkil edilib

Ağstafa rayonu Həsənsu kənd tam orta məktəbinin müəllim kollek-

tivi və 6-ci sinif şagirdləri ölkəmizin maddi-mənəvi dəyəri olan Keşikçi-

dağ Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğuna təşkil edilmiş ekskursiyada iştirak ediblər.

Ekskursiyannın təşkil edilməsində məqsəd məktəbliləri tarixi yerlər, qodin memarlıq abidələri ilə tanış etmək, rayonu daha yaxından tanıtmak olub.

Şagirdlər önce İlham Əliyev zirvəsi ilə tanış olublar. Daha sonra Keşikçidağ Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğunda yerləşən mağara-məbədlər kompleksini ziyarət ediblər. Qoruğun əməkdaşları şagirdlərə mağara-məbədlər kompleksi haqqında məlumat veriblər.

Qeyd edilib ki, Keşikçidağ mağara-məbədlər kompleksi Ağstafa ra-

yonunun mərkəzindən 75 km. məsafədə, Büyük Kəsil kəndindən 28 km. şimal istiqamətində yerləşir. Kompleks sərhəd zolağı boyunca 25 km.-dək uzanır. “Keşikçidağ” mağara-məbədlər kompleksi ucsuz-bucuqşuz Ceyrançöl adlanan orazidə, Qatardağ silsiləsində, Candargöl gölündən 15 km. şimal-sərqi istiqamətindən başlayaraq dəniz seviyəsindən 750-950 m. hündürlükdə dağların cənub və cənub-sərqi tərəfində sıldırım qayalıqlarda yerləşir.

Necibə VƏLİYEVƏ,
Ağstafa Rayon Təhsil Şöbəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə məsul şəxsi

İngilis dilindən inşa müsabiqəsinin qalibi olan Şəmkir məktəblisi mükafatlandırılıb

Təhsil Nazirliyi və “British Council” təşkilatının birgə əməkdaşlığı, BP və onun Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) tərəfindən tərəfdəşəkləri “icmalar üçün ingilis dili” layihəsi çərçivəsində icma üzvləri arasında təşkil olunan ingilis dilindən inşa müsabiqəsinin qalibi

mükafatlandırılıb. Müsabiqənin keçirilməsinin əsas məqsədi icmalarda dərs alan şagirdlərin ingilis dili bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirməkdən ibarətdir.

Qeyd edək ki, müsabiqədə Şəmkir, Tovuz, Ağstafa, Samux, Goranboy rayonunun icma üzvləri iştirak ediblər. 61 icma üzvünün iştirak etdiyi müsabiqədə 3

nəfər 1-ci yerə layiq görünlüb və onlardan biri də Şəmkir rayonunu təmsil edən məktəbli Cəvahir Hacıyevadır.

Əsas təşkilatçılarından olan BP müsabiqə qalibi Zəyəm qəsəbə Səlahəddin Məmmədov adına tam orta məktəbin şagirdi Cəvahir Hacıyevaya hədiyyələrini təqdim edib. Təqdimatda

rayon təhsil şöbəsinin əməkdaşı, Zəyəm icra nümayəndəliyi, bələdiyyə sədri, müsabiqə iştirakçıları, müəllimlər və valideynlər iştirak ediblər.

Kənan İBRAHİMOV,
Şəmkir Rayon Təhsil Şöbəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə məsul şəxsi

Niyazi Səfərov

Şəmkir rayon Qasım İsmayılov kənd tam orta məktəbinin ingilis dili müəllimi

“Müəllim şagirdlərinə sadəcə kitabları deyil, həm də həyatı öyrətməlidir”.

“Şagirdlərimin mənə güvənməsi və onları öyrətmək fərqli və gözəl hissdir”

Gülər MƏMMƏDLİ: “Bəzi valideynlər qızların təhsilinə ciddi yanaşmırlar”

Şagirdlər üçün xüsusi ekskursiyaların təşkil olunması məktəblilərin respublikamızın tarixi abidələri, muzeyləri, tarixi şəhərləri ilə tanışlaşdırılmışdır. Sənədli mətbətə tarix fənninən maraqlı daha da artır. İnanıram ki, gələcəkdə bu layihə də həyata keçiriləcək.

- Sonda müəllim həmkarlarına, şagirdlərə nə demək istəyərəm?

- Hazırda bu sahədə bir çox laiyənin həyata keçirildiyini biliyim. Daim sosial şəbəkələrdə izləyirəm. İstəyərəm ki, gələcəkdə bütün siniflər interaktiv ləvhələrlə təhsilinə ciddi yanaşmırlar. Amma qızlarımızın təhsilinə daha ciddi fikir verilməlidir. Çünkü hər bir qız gələcəyini anasıdır.

- Gələr xanım, peşənizi sizə ona çox sevdirən nədir?

- Şagirdlərimin sevgisi, mənə güvənməsi və onları öyrətmək mənim üçün forqlı və gözəl hissdir. Amma məni çox narahat edən məməqamlar da olur. Bəzi valideynlər özvladlarının, xüsusilə də qızların təhsilinə ciddi yanaşmırlar. Amma qızlarımızın təhsilinə daha ciddi fikir verilməlidir. İnteraktiv ləvhələr həm şagirdlər üçün maraqlı olar, həm də tədrisin keyfiyyətini yüksəlkələr.

- Bəs bu problemin həlli yollarını nədə görürsünüz?

- Düşünürəm ki, bu istiqamətdə valideynləri davamlı şəkildə maarifləndirmək lazımdır. Bunun indiyədək olan tarixini öyredirəm.

- Tədrisin keyfiyyətini yüksəltmək üçün daha nələr etmək lazımdır?

- Hazırda bu sahədə bir çox laiyənin həyata keçirildiyini biliyim. Daim sosial şəbəkələrdə izləyirəm. İstəyərəm ki, gələcəkdə xoşbəxt, ya bəxbət olmağına bəis usqların əvvəl yaxşı, ya yaman tövri ilə əlisbəyi oxumağıdır”. Gələcək nəslin sağlam düşüncəli, xoşbəxt olmasına tömən etmək üçün galin təhsilimizin səviyəsini dəha yüksəldək.

Xalid NƏCİYEV,
Şəhərin ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə məsul şəxsi

Şagirdlər İslam ölkələrinin nağıllarını səhnələşdirəcəklər

Abşeron rayon ümumtəhsil məktəblərində “Nağılları yaşadaq” adlı naqıl müsabiqəsinin rayon mərhelesi başlanılib. Müsabiqə Abşeron Rayon Təhsil Şöbəsi, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, Firdun bəy Köçərli adına Respublika uşaq kitabxanasının birgə təşkilatçılığı ilə həyata keçiriləcək.

Məlumat üçün bildirək ki, layihəyə Ceyranbatan qəsəbə 2 nömrəli tam orta məktəbdə start verilib. Məktəbin şagirdləri “Yetim İbrahim” nağıllını səhnələşdiriblər.

Layihənin keçirilməsində əsas məqsəd kitab mədəniyyətinin təbliği, dünya uşaq ədəbiyyatının nümunələrinin dəha aydın şəkildə geniş oxucu kütləsinə çatdırılması və ona maraqlı yaradılmasıdır.

Olimpiadanın bürünc medalına layiq görülmüş biləsuvarlı şagird

Biləsuvar rayon Xırmandalı kənd 1 nömrəli tam orta məktəbin şagirdi Rahide Rahib qızı Hacılı biologiya fənni üzrə olimpiadanın Respublika mərhelesi bürünc medala layiq görüllüb.

Məktəbin direktoru, əməkdar müəllim Firudin Hüseynovdan aldığımız məlumatə görə, Rahide Hacılı 2000-ci ilde Biləsuvar rayonunun Xırmandalı kəndində ziyan ailəsində dünyaya gelib. O, 2006-ci ildə Xırmandalı kənd 1 nömrəli tam orta məktəbin birinci

Naqibə VƏLİYEVƏ,

Ağstafa Rayon Təhsil

Şöbəsinin ictimaiyyətlə

əlaqələr üzrə məsul şəxsi

Səhifəni hazırladı: Şakir CƏFƏROV

Kifayət MƏNSİMOVA,
Azərbaycan Dövlət Pedaqozi Universitetinin nəzdində
Azərbaycan Dövlət Pedaqozi Kollecinin pedaqogika müəllimi

Təlim-tərbiyə prosesinin təkmilləşməsi üçün həyata keçirilən yeniliklər öz əksini təlimin əsas təşkil forması olan dərsdə tapmalıdır. Təlim-tərbiyə prosesinin keyfiyyətinin artırılmasında böyük əhəmiyyəti olan bir sırə məsələlər vardır. Bildiyimiz kimi, hər bir müəllim dərsdə bir neçə funksiyani həyata keçirir. Ona görə də təlim məsələlərinin həllinə tələb qoyarkən hər bir konkret dərsdə tələbələrin tərbiyəsi və inkişafı ilə bağlı məsələlərə də diqqət yetirilməlidir. Müasir dərs subyekt-subyek特 karakterli olduğundan təlim prosesinin nəticəsi, onun səmərəliliyi həm müəllim, həm də tələbədən asılı olur. Müasir dərs müəllimlə tələbənin birgə fəaliyyəti ni şərtləndirən kompleks pedaqozi proses kimi baxsaq, onda dərsə verilen tələbələri aşağıdakı kimi qruplaşdırmaq olar:

- Dərsdə əsas didaktik məqsədin həyata keçirilməsinə verilən tələblər;

- Müəllimin təşkilatçılıq fəaliyyətini və şəxsi keyfiyyətlərini əks etdirən tələbələr;

- Dərsdə müəllimin tərbiyəvi və inkişafetdirici fəaliyyətinə qoyulan tələbələr;

- Dərsdə tələbələrin fəaliyyətinə qoyulan tələbələr.

Həm pedaqozi ədəbiyyatların təhlili, həm də şəxsi müşahidələrimiz göstərir ki, dərsin keyfiyyətliliyi və səmərəliliyi daha çox onun müəllim tərəfindən neçə təşkil olunmasından asılıdır.

Müşahidələr göstərir ki, bir çox hallarda dərsin birinci yarısında tələbələrin fəallığı yüksək olur, son dəqiqələrində isə tədricən zəifləyir, az məhsudlar olur. Lakin dərsin son dəqiqələrində də məhsudlar, səmərələri təlim fəaliyyətini təşkil etmək mümkündür. Qabaqcıl müəllimlərin dərslerini müşahidə edərkən belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, tələbələrin fəaliyyətini səmərəli təşkil etməyə yönəlmış xüsusi metodlar təlim fəaliyyətinin aktivleşməsinə kömək edən amillərdəndir.

K.D.Uşinski deyirdi: "...Sizin dərsiniz nə qədər çeşidli, şagirdlər dən tələb etdiyiniz fəaliyyətlər nə qədər müxtəlif olsa, siz bir nə qədər çox iş görə bilərsiniz". Deyilənlər və müşahidələr bir daha sübut edir

ki, dərsin strukturunun ənənəvi sxemi heç de həmişə inkişafetdirici təlim üçün əlverişli olmur. Fəaliyyətin növürlərinin növbələşdirilməsi dərs həm çeşidli edir, həm də səmərəliliyi artırır. Fəaliyyətin növbələşdirilməsi, onun deyişdirilməsi tələbələrin dərs müddətində işgülərə qazanılmışdır.

Psixoloqların qeyd etdiyi kimi, insanlar bilavasitə özlərinin icra etdiklərini daha çox mənimcəyirlər. Buna görə dərsin sonunda tələbələrin aktiv müştəqil işlərinin təşkili dərsin səmərəliliyini xeyli artırıbilər. Deməli, dərsin təşkilati strukturuna verilən əsas tələb onun planlaşdırılmasında və təşkilində tələbələrin inkişafetdirici və yaradıcı idrak fəaliyyətinin və aktivliyinin nəzərə alınmasıdır.

Yaradıcı idrak fəaliyyəti üçün məqsədyönlü, metodik cəhətdən düzgün təşkil olunmuş işin aparılması zəruridir. Yaradıcılığın başlıca əlaməti onun məhsulunda yeniliyin olmasınadır. Yaradıcılıq yeni baxış, yeni yanışma, yeni həll deməkdir. O, qarvama, düşüncə və davranış sterotiplərindən kenara çıxa bilməyi tələb edir. Yenilik deyəndə, yeni fikir, ideya, hərəkət, təkmilləşdirilmiş və ya yeni yaradılmış obyekti və s. başa düşülür. Bu problemlərin həllində yeni metodları, üslubları və vəsiti tələb olunan işlənməsində müxtəlif həll metodlarını görmək,

onların içorisindən daha səmərəli inkişafı ilə bağlı məsələlərə də diqqət yetirilməlidir. Müasir dərs subyekt-subyek特 karakterli olduğundan təlim prosesinin nəticəsi, onun səmərəliliyi həm müəllim, həm də tələbədən asılı olur. Müasir dərs müəllimlə tələbənin birgə fəaliyyəti ni şərtləndirən kompleks pedaqozi proses kimi baxsaq, onda dərsə verilen tələbələri aşağıdakı kimi qruplaşdırmaq olar:

- Dərs vaxtından səmərəli istifadə etmek;

- Eva tapşırıqlarının həcmi.

Tələbələrin yaradıcı təfəkkürün inkişafı üçün bir sira yeni metodlardan istifadə olunması onlara atraf aləmdən baş veren deyişiklikləri, dinamikani və ziddiyyətləri görməyə, öz fəaliyyətlərində bunları nəzərə almağa, özlərini sərbəst hiss etmeye imkan yaradır.

Təlim şagirdlərin yaddaşının təkəcə yeni elmi biliklərə zənginləşdirilməsinə, biliklərin hazır şəkildə qavranılmamasına deyil, həm də təfəkkürün müntəzəm inkişaf etdirilməsi əsasında daha çox biliklərin müstəqil surətdə kəşfi prosesinde oldu edilməsi, on mühüm bacarıq və vərdişlərin, şəxsi keyfiyyət və qabiliyyətlərin qazanılmamasına yönəlib.

Deyilənləri ümumiləşdirən dərsdə müəllimin təşkilatı fəaliyyəti və şəxsi keyfiyyətlərinə yönəlmış əsas tələbələri aşağıdakı kimi müəyyənləşdirmək olar:

- Plan və onun müəllim tərfinin yerine yetirilməsinin təşkili;

- Dərsin təşkili zamanı müəllimin psixoloji və gigiyenik tələbələrə riayət etməsi;

- Dərsdə tələbələrin fəaliyyətinə nəzarətin təşkili;

- Dərsdə sənədləşmə işlərinin aparılması və onun təşkili;

- Dərsdə tələbələrin bilməsi və onun pedaqozi ustalığı;

- Tələbələrlə münasibətdə müəllimin mövqeyi, tələbə kollektivinin rəhbərlikdə pedaqozi üslubu;

- Müəllimin nitqi;

- Müəllimin pedaqozi mədəniyyəti, takti və zahiri görünüşü;

Planlaşdırma təlimin məqsədlerinin müəyyənləşdirilməsindən başlanır. Dərsin keyfiyyətinin və səmərəliliyini təmin etmək bacarıq və vərdişlərin, şəxsi keyfiyyət və qabiliyyətlərin qazanılmamasına yönəlib.

1. Müəllimin fəaliyyətinin xarakteri üzrə öyrədici, inkişafetdirici, tərbiyəvi;

2. İdrak sahəsində əldə olunan nəticələrin səviyyəsi üzrə (Blum taksonomiyası);

3. İdrak prosesinin səviyyəsi üzrə həfizə və təfəkkürün müxtəlif növürləri (məntiqi, tənqid və yaradıcı);

Yeni kurikulumların tələbələri təlim məqsədlərinin Blumun taksonomiyası üzrə planlaşdırılmasını nəzərdə tutur.

Aparılan müşahidələr göstərir ki, tez-tez rast gəlinən səhvlerdən biri təlimin məqsədi kimi yalnız öyrədici məqsədlərin müəyyən edilməsidir. İnkışafetdirici və tərbiyəvi

təlim məqsədən kölgədə qalır və müəllim fəaliyyətini istiqamətləndirmir. Dərsin öyrədici məqsədini adətən dərsin mövzusundan müəyyəy edirlər, inkişafetdirici və tərbiyəvi məqsədlər isə çox zaman bu mənbələrdən aşkar olunmur, bu məqsədləri müəyyən etmək istiqamətində tələbələrin tərbiyəsi və inkişafı üçün lazımlı bacarıq və keyfiyyətləri təqdim edilir. Yeni kurikulumda verilen məzmun standartları müəllime təlim məqsədlərini düzgün müəyyənləşdirmekdə istiqamət verir.

nə qarşı maraq yaranır, cavab vermekdən çəkinmir. Dərsin hərtərəfli, dolğun keçməsi məqsədilə müəllim öz fantaziyasına uyğun olaraq müxtəlif məsələlər tərtib etməlidir. Pedagoziq fənnin tədrisi zamanı mən dərsin motivasiya mərhələsində mövzunun məqsədində uyğun olaraq pedaqozi məsələlərdən istifadə, krassvordlar tərtib edərək tələbələrə, fenne qarşı maraq oynamaya çalışır. Məsələn, mən "Şəxsiyyətin formalşamasına təsir göstərən amillər" mövzusunu keçərən motivasiya mərhələsində heyvanlarla böyülmüş insanların şəkillərini, onların heyat tərzini, insanlar içərisinə düşkdə özlərini necə aparması haqqında slayd hazırlayıram. Sonra bu insanların insan, fərd, yoxsa şəxsiyyət adlandırılmasında tərbiyətindən asılıdır.

Dərsdə tələbələrin fəaliyyətinə nəzarət dedikdə isə hər bir tələbəni təlim fəaliyyətinə cəlb etmək və bütün dərs boyu onların fəaliyyətini istiqamətləndirərək bilmək bacarıq və təlim məqsədlərinin bir neçə təsnifi nəzərdə tutulur.

Müəllimin təşkilatı fəaliyyəti və şəxsi keyfiyyətlərinə yönəlmış tələbələr həm dərsin təşkili işini, həm də müasir dərsin, təlim-tərbiyə prosesinin səmərəliliyinin artırılmasını təmin edir.

Müəyyən həyatımızda kompüter texnologiyalarından istifadə etmədən keçimək mümkün deyil. Bu baxımdan pedagoziq fənnin tədrisi zamanı kompüter texnologiyalarından istifadə hem keyfiyyət, hem də dərsin maraqlı olması üçün geniş imkanlar yaradır. Tələbəni dərsi oxumaq məcbur etmək deyil, onda dərsə maraq oynamaqla, şəxsiyyət kimi yanışmaqla fenne qarşı maraq yaratmaq olar. Tələbənin fikrine hörmətən yanışda, onun səhvlerini ustalıqla düzəltidikdə onda fə-

Müəyyən həyatımızda kompüter texnologiyalarından istifadə etmədən keçimək mümkün deyil. Bu baxımdan pedagoziq fənnin tədrisi zamanı kompüter texnologiyalarından istifadə hem keyfiyyət, hem də dərsin maraqlı olması üçün geniş imkanlar yaradır. Tələbəni dərsi oxumaq məcbur etmək deyil, onda dərsə maraq oynamaqla, şəxsiyyət kimi yanışmaqla fenne qarşı maraq yaratmaq olar. Tələbənin fikrine hörmətən yanışda, onun səhvlerini ustalıqla düzəltidikdə onda fə-

dirilməsinə, keçilən mövzunun mənimsənilməsinə yardım edən ən səmərəli metodlardan biri riyazi oyunlardır. Bu, uşaqlar üçün oylonca, müəllim üçrətən isə təlimi səmərəli təşkil etmək üsuludur. Xüsusilə riyaziyyət dərslerində şagirdlərin zəhni yorğunluğunun qarşımı alımaqla, dərsin dərildərini olmasına təsdiq edilir. Tələbənin stimullaşdırılmasında, tələbələrin fəallığının təmin edilməsində, nəzərdə tutulan məzmunun etrafında, mənimsənilməsində integrasiyanın rolü böyükdür. Məzmunun informasiya cəhətdən tutulmuş olması şagirdlərdə daha əhatəli bacarıqların formalşdırılmasını təmin edir.

Təcrübələr göstərir ki, müxtəlif fəndaxılı və fənlərarası integrasiyadan istifadə etmədən istenilən nəticəni əldə etmək mümkün deyil. Təlimin stimullaşdırılmasında, tələbələrin fəallığının təmin edilməsində, nəzərdə tutulan məzmunun etrafında, mənimsənilməsində integrasiyanın rolü böyükdür. Məzmunun informasiya cəhətdən tutulmuş olması şagirdlərdə daha əhatəli bacarıqların formalşdırılmasını təmin edir.

Riyaziyyat fənninin tədrisində yeni yanışmalar

Cəvahir NAĞIYEVA,
Abşeron rayonu, Xirdalan şəhər
B.Cəfərov adına Texniki təbiət
fənləri təməyülü 3 nömrəli tam
orta məktəbin riyaziyyat müəllimi

Digər fənlər kimi riyaziyyat fənninin do özünəməxsus xüsusiyyətləri var. Tədris prosesində bu xüsusiyyətlərin nəzərə alınması zəruridır.

Qeyd etməliyik ki, riyaziyyat dərslərində şagirdlərdə təfəkkür prosesi sürətlənir, idrak fəallığı artırır, eləcə də müəllim onları düzgün istiqamət verməklə riyazi biliklərə yiyələnmələrinə təmin edir. Müəllim dərsdə müxtəlif təlim üsullarından, formalarından istifadə etməklə şagirdləri tədqiqatçılaşdırır, düşünməye axıtlarlaşdırır.

Tədris prosesində on vacib amılardan biri də təlim materiallarının planlaşdırılmasıdır. Planlaşdırmanın gündəlik və perspektiv kimi iki növü müəyyənləşdirilmişdir.

Riyaziyyat fənninin tədrisi şagirdlərdə mənşəti təfəkkür formalaşmasında mühakimə qabiliyyətlərinin yüksəldilməsində böyük rol oynayır. Riyazi fəaliyyət zamanı şagirdlərin ümumiləşdirme və konkretləşdirme, analiz və sintez, təsnifetmə və sistemləşdirme, müraciətləşdirme və analogiya kimi əqli mühakimə üsullarından istifadə olunur ki, bu da şagirdlərin mənşəti təfəkkürün inkişafını sürətləndirmək yanaşı, diqqətin, hafızənin və nitqin inkişafına kömək edir. Başqa sözlə, riyaziyyatın tədrisi metodikası bütün tədris mərhələlərində riyaziyyat təlimi qanunauyğunluqlarıni öyrənir. Riyazi metodların didak-

carığı yaranır. Riyazi məsələlərin həlli prosesinde şagirdlərdə səmərəli düşünmə vərdişi formalşdırır və problemin həlli yoluńu tapmaq bacarığı yaranır.

Interaktiv təlimdə şagirdlər feal, müəllim isə fasilitator (bələdçi) olmalıdır. Bəs bunu riyaziyyatın tədrisində necə yerinə yetirmək olar?

Təcrübəli bir müəllim kimi dərslərində istifadə etdikdən əsasən tələbələrin tədris tərbiyəsi və təlim məqsədlərinin təmin etmək olar.

Müəllim hər bir dərs üçün gündəlik plan hazırlamalıdır. Müəllimin hazırladığı gündəlik dərs planı standartın reallaşmasına xidmət etməlidir. Bu zaman standartlara müvafiq tələb məqsədi və strategiyaları müyyənləşdirilməlidir. İş vərəqlərində kiçik qruplara və ya cütlərə verilən problem və onun həllinə nəticələri əks olunmalıdır. Eyni zamanda hazırlanmış vərəqlərə dərslərin məqsədi və strategiyaları müyyənləşdirilməlidir.

Şagirdlər öz fikirlerini bildirirlər. Yاردımcı suallarla onları istiqamətləndirir. Öğər cəm sabitdirsa, toplananlardan birinin en böyük olmasından digəri en kiçik olmalıdır. On kiçik üçraqamlı ədəd 992-dir. Bu ədədlərdən on böyüyü neçə olmalıdır?

“Pedaqogika” kitabının təqdimatı olub

Nuray ƏSGƏROVA

“Naxçıvan” Universitetinin Kitabxanasında pedaqoji elmlər doktoru, professor İsmayıllı Əliyevin “Pedaqogika” kitabı təqdimat mərasimi keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə universitetin tərbiyə işləri üzrə prorektoru Əli Yusifov açaraq yeni işq üzü görən dörs vəsaitin məziyətləri barədə etrafı məlumat verib. Bildirlilik, ali məktəb tələbələri, doktorantları və müəllimləri üçün nəzərdə tutulmuş bu dörs vəsaiti ümumi pedaqogika üzrə nəzəri biliklər və müasir təcrübənin ən yeni nailiyətləri nəzərə alınaraq tərtib olunub. Kitab akademik pedaqogika elminin sistemini uyğun olaraq “Pedaqogikanın ümumi əsasları”, “Didaktika”, “Tərbiyə nəzəriyyəsi” və “Məktəbsünləşdirilən” bölmələrindən

ibarətdir. Pedaqogikanın nəzəri problemlərini ve praktik pedaqoji nailiyətləri əhatə edən dörs vəsaitində müəhazirlər pedaqogika elminin klassik bölmələrinin ardıcılılığı ilə tərtib edilib. Kitabda öyrəniləcək materialların əsas mahiyyətinin sadə, elmi dəqiqliklə verilməsi, tələbələrin pedaqoji bilikləri dərinlən mənimsəməsinə kömək göstərəcək.

Sonra Pedaqogika və psixologiya kafedrasının müəllimi, pedaqoji elmlər doktoru Vahid Rzayev, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Məmməd Rzayev, “Naxçıvan” Universitetinin kitabxana müdürü Aypara Behbudovanın, idarəetmə fakültəsinin dekanı, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Elbrus İsayev, “Pedaqogika nəzəriyyəsi və tarixi” ixtisası üzrə magistr Lala Qarayevanın kitabla bağlı fikirləri dinlənilib.

Yazıcı ilə görüş

Şakir CƏFƏROV

Mayın 2-də Bakıdakı 14 nömrəli tam orta məktəbdə müəllim və şagirdlərin millət vəkili və yazıçı Aqil Abbasla görüşü olub. Tədbirdə Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəesinin, Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri və KİV əməkdaşları iştirak ediblər.

Öncə Dövlət himni sösləndirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan məktəbin direktoru Hürzad Verdizadə yazıçı haqqında fikirlərini iştirakçılarla bəllişib. Sonra yazıçının “Dolu”, “Qarda açan qan çıçayı”, “Allah qatil edənlər” əsərlə-

rindən səhbət açılıb və fragməntlər nümayis etdirilib. 10 “b” sinif şagirdləri Tamerlan Babayev, Elşən Babayev, Anar Zamanov, Rəşid Məmmədov, Rəşid Rzayev “Qarda açan qan çıçayı” povestindən bir səhnəcik nümayis etdiriblər. 5,6,7 və 8-ci sinif şagirdləri Aqil Abbasın şeirlərindən söyləyiblər. 6 “b” sinif şagirdi Böyükkiş Əsgərov məktəbin müziqi müəllimi Xanım Zeynalovanın A.Abbasın “Çiçəkləri ayaq altına atmayın” şeirinə bəstələdiyi mahnını ifa edib.

Sonda yazıçı şagirdləri məraqlandıran sualları cavablandırıb.

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi

2017-2018-ci tədris ili üçün aşağıdakı mülki vəzifələrə müsabiqə

ELAN EDİR

1. Dillər kafedrası:	
Baş müəllim (ingilis dili)	- 4 yer
Müəllim (ingilis dili)	- 5 yer
Baş müəllim (rus dili)	- 1 yer
Müəllim (rus dili)	- 1 yer
Müəllim (erməni dili)	- 1 yer
2. Fundamental və təbiət fənləri kafedrası:	
a) <i>Ali riyaziyyat silsiləsi üzrə:</i>	
Professor	- 1 yer
Dosent	- 2 yer
Baş müəllim	- 4 yer
Müəllim	- 2 yer
b) <i>Fizika silsiləsi üzrə:</i>	
Silsilə rəisi	- 1 yer
Professor	- 1 yer
Müəllim	- 2 yer
c) <i>Kimya silsiləsi üzrə:</i>	
Baş müəllim	- 2 yer
3. Texniki fənlər kafedrası:	
a) <i>Ümumtexniki fənlər silsiləsi üzrə:</i>	
Professor	- 1 yer
Dosent	- 2 yer
Baş müəllim	- 5 yer
Müəllim	- 4 yer
b) <i>Tətbiqi mexanika silsiləsi üzrə:</i>	
Dosent	- 2 yer
Baş müəllim	- 3 yer
Müəllim	- 3 yer
4. Informatika kafedrası:	
a) <i>İnformasiya sistemlərinin texniki təminatı silsiləsi üzrə (Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemləri):</i>	
Professor	- 1 yer
b) <i>İnformasiya sistemlərinin program təminatı silsiləsi üzrə (Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemləri):</i>	
Baş müəllim	- 1 yer
MÜSABİQƏDƏ:	
a) Professor vəzifəsini tutmaq üçün müsabiqədə professorlar və elmlər doktorları iştirak edə bilərlər.	
- b) Dosent vəzifəsini tutmaq üçün müsabiqədə professorlar, dosentler, elmlər doktorları və elmlər namizədləri (fəlsəfə doktorları) iştirak edə bilərlər.
- c) Baş müəllim vəzifəsinə elan olunmuş müsabiqədə bir qayda olaraq ən azı 3 illik elmi-pedaqoji stajı olan elmlər namizədləri (fəlsəfə doktorları) və ya en azı 5 illik elmi-pedaqoji stajı və ya istehsalat təcrübəsi, çap olunmuş elmi-metodiki işləri olan yüksək ixtisaslı ali təhsilli mütəxəssislər (magistrler) iştirak edə bilərlər.
- d) Müəllim vəzifəsinə müsabiqədə elmi-pedaqoji işi xıtasası üzrə on azı 1 il is stajı olan elmlər namizədləri (fəlsəfə doktorları), eləcə də ən azı 3 il elmi-pedaqoji stajı və ya istehsalat təcrübəsi, çap olunmuş elmi-metodiki işləri olan ali təhsilli mütəxəssislər (magistrler) iştirak edə bilərlər.
- e) Müsabiqədə iştirak etmək istəyən her bir şəxs məktəb rəisinin adına ərizə ilə birləşdə aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidir:
1. Kadrların şəxsi qeydiyyat vərəqəsi;
 2. Ali təhsil, elmi ad və elmi dərəcə haqqında sənədlərin surəti (notarial qaydada təsdiq olunmuş);
 3. Tərcüməyi-hal;
 4. Dərc olunmuş elmi əsərlərin, köşə və ixtiraşların təsdiq olunmuş siyahısı (müdafieyə qədər və sonra).
- Elan dərc olunduqdan sonra sənədlər 1 ay ərzində məktəb rəisinin ünvanına göndərilməlidir.
- Tədris Azərbaycan dilindədir.
- Ünvan: Bakı-18, Naximov küçəsi, Heydər Əliyev adına AAHM.
- İndeks: AZ 1018.
- Tel.: (012) 479-78-40.
- Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi

“Bir günəşin zərrəsiyik” mövzusunda ikinci beynəlxalq şagird konfransı

Rəşad ZİYADOV

Mayın 2-de Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Mərkəzi Elmi Kitabxanasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu təşkilatçılığı ilə ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümüne və “Islam Həmrəyliyi İli”nə həsr edilən “Bir günəşin zərrəsiyik” mövzusunda ikinci beynəlxalq şagird konfransı özini başlayıb.

Örvələcə konfrans iştirakçıları Fəxri xiyabanə gələrkən müəsir müstəqil dövlətəmizin memarı və qurucusu, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin xatirəsini ehtramlı yad edib, məzarı önungə güler düzüblər.

Tədbirdə Azərbaycanın bütün bölgələrindən - Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Naxçıvan, Şirvan, Şamaxı, İsmayıllı, Zaqatala, Xocavənd, Ağdaş, Abşeron, Cəbrayıl, Qəbələ, Oğuz, Şəmkir və Astarada məktəbilər iştirak edirlər. Konfrans, həmçinin Türkiye, Rusiya, Gürcüstan, İsrail, Misir, Ukrayna və Türkmenistandan da məktəbilər qatılıblar.

Dövlət himni ifa olunduqdan sonra konfrans açan Bilik Fondu təcərüəti direktoru Oktay Səmədov ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda gənc nəslin inkişafında xidmətlərindən danışır. O, ulu öndərin məktəbilələrə qayğılarından və sevgisindən səhbət açıb. Azərbaycanın multikulturalizmin, mədəniyyət-

lərarası və sivilizasiyalara dialogun qurulmasına, İsləm dəyərlərinin dünyada təbliğinə böyük töhfələr verdiyini diqqətən çatdırın icraçı direktor dövlətəmizin başçısının 2017-ci ili “Islam Həmrəyliyi İli” elan etməsinə do təsadüfi olmadıqını vurgulayıb: “Bilik Fondu bu istiqamətdə ölkə daxilində və xaricdə silsilə məarifləndirici tədbirlər həyata keçirir. İkinci beynəlxalq şagird konfransı da bu silsiledəndir. Şagirdlərin birinci beynəlxalq konfransından ferqli olaraq bu tədbirdə şagirdlərin mənzələri toplu şəklinde çap edilərək onlara paylanılb. Konfransxa ölkəmizin pro-

17 bölgəsindən 70-dək məktəblə, ümumilikdə isə 81 iştirakçı qatılıb. Tədbirdə Azərbaycan dilində 52, ingilis dilində 10, rus dilində 16, türk dilində bir məqəle təqdim olunub”.

Məktəbilərin elmə həvəslerinin artırılması baxımdan konfransın əhəmiyyətini qeyd edən AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun direktoru, professor İlham Məmməzdəzə vərəgulayıb ki, tədbir şagirdlərin alimləri birbaşa ünsiyyətdə olmalarına şərait yaradır. Buna görə də bu cür konfransların onların həyatında müüm rol oynadığını vurgulayıb, tədbirin təşkilatçılarına müraciətdarlıqlarını bildirib.

Tədbirdə iştirak edən Rumuniyanın Yassi Dövlət Universitetinin pro-

fessoru, filologiya elmləri doktoru Lyudmila Bejenaru konfransda bir sıra beynəlxalq müsabiqələrin qalibi olan şagirdlərin iştirakını yüksək qiymətləndirib. O, konfransın müxtəlif ölkələrin istedadlı şagirdlərinin bir araya gelmələri, dünyagörüşlərinin artırılması baxımdan böyük əhəmiyyət daşıdığını deyib.

Sonra Azərbaycan, Türkiye, Gürcüstan, Rusiya və digər ölkələrdən olan məktəbilələr çıxış edərək bu cür konfransların onların həyatında müüm rol oynadığını vurgulayıb, tədbirin təşkilatçılarına müraciətdarlıqlarını bildirib.

Tofiq Quliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş konsert programı

Aprilin 28-de xalq artisti, bəstəkar Tofiq Quliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş konsert programı keçirilib.

Konsert programının keçirilməsinə məqsəd Azərbaycan xalqının görkəmli bəstəkarı Tofiq Quliyevin müsələkəsindən inciləri hesab edilən mahnıları, operettaları, estrada pyesi vələr ilə gəncləri tanış etmək, yaradıcı, istedadlı tələbə və şagirdləri üzə çıxarmadır.

Konsertdən əvvəl iştirakçılar akademiyanın foyesində görkəmli bəstəkarın həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş sərgi ilə tanış olublar. Sərgidə Mərkəzin Təsviri Sənat Qalereyasının dərnək üzvlərinin 40 rəsm əsəri nümayiş etdirilib.

Konsert programında bəstəkarın müsələkə və kino fealiyyətini öks etdiren videoçarx nümayiş olunub. Bakı Müsələk Akademiyasının teləbələrinin, İncəsənət Gimnaziyasının şagirdlərinin ifasında Tofiq Quliyevin mahnılarının ibarət müsələkə və rəqs nömrələri təqdim edilib.

Estetik Tərbiyə üzrə Respublika Tədris-Metodik Mərkəzi tərəfindən təqdim olunan konsertdə Təhsil Nazirliyinin əməkdaşları, incəsənət xadimləri, xalq artistləri və digər qonaqlar iştirak edib.

Fəal çıxış edən tələbə və şagirdlər Estetik Tərbiyə üzrə Respublika Tədris-Metodik Mərkəzinin diplomları ilə təltif olunublar.

Paytaxt təmsilçiləri bürünc medal qazanıblar

Paytaxtın müəllim və şagirdləri “Infomatix 2017” beynəlxalq komüpter layihələri yarışından medalla qayıdlılar.

Yarış 27 aprel-1 may 2017-ci il tarixlərində Rumuniyanın paytaxtı Buxarestdə keçirilib. Yarış peşəkarlığın inkişaf etdirilməsinə, həmçinin müxtəlif ölkələrdən tələbə və müəllimlərin layihəyə cəlb olunaraq beynəlxalq dialoquq və əməkdaşlığın yüksəlməsini xidmet edir.

Beynəlxalq dərəcəli yarışda dünya-ն 56 ölkəsindən golmış nümayəndələr

“Cırdan və dostları” adlı nağıł-tamaşa

Aprelin 28-de Azərbaycan Dövlət Genç Təməscələr Teatrında “Cırdan və dostları” adlı nağıł-tamaşa keçirilib. Firudin boy Köçərli adlı Respublika Uşaq Kitabxanası ilə Nizami rayon Uşaq-Gənclər Yaradıcılıq Mərkəzinin

birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirin məqsədi uşaqların adəbiyyatı, folklor, xalq nağıllarımıza və mütaliəyə olan maraqlarını artırmaqdır. “Cıçayı” uşaq teatr studiyasının balaca aktyorlarının, “Azəri inciləri” roqs

kollektivinin qruplarının bir-birindən soñacılıqları nümayis olunub.

Tədbirdə Təhsil Nazirliyinin Uşaq

rəhbəri Edvər Karvardin, xalq rəssamı Arif Hüseynov, “Şəhərli dünya” jurnalının redaktoru Gülləz İbrahimova, uşaq yazarları Sevinc Nuruzi, Solmaz Amanova və başqaları iştirak ediblər.

Tədbirdə iştirak edən Rumuniyanın Yassi Dövlət Universitetinin pro-

filmi ilə yarışa qatılıb. Nəticədə, məktəbilər şagirdləri Cavad Cəbrayılov, Xanım Zeynalova və onları yarışa hazırlayan informatika müəllimi Nətəvan Feyzullayeva bürünc medala layiq görünlərlər.

BİZ çempionuq

BDU futbol üzrə VII Respublika çempionatının kubokunu qazandı

Rəşad ZİYADOV

Azərbaycan Tələbə Futbol Federasiyası İctimai Birliyinin (ATFF) 2016-2020-ci illər üzrə fealiyyət planına əsasən, ATFF və Azərbaycan Futbol Federasiyası Assosiasiyanın təşkilatlığı, Təhsil Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Sahə Futbol Federasiyasının dəstəyi ilə keçirilən çempionatın final mərhəlesi aprelin 29-də “Bayıl Arena” stadiundan baş tutub. Ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələri arasında futbol üzrə VII Respublika çempionatının final oyununda Bakı Dövlət Universiteti (BDU) ilə Azərbaycan Dövlət Bodən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının (ADBTİA) komandaları qarşılaşdırıb.

Gərgin mübarizə şəraitində keçən oyun 2:1 hesabı ilə BDU komandanın xeyrinə başa çatıb. ADBTİA-nın

komandası ikinci, Azərbaycan Məmərlıq və İnşaat Universitetinin komandası isə üçüncü yeri qazanıb.

Daha sonra yer tutmuş komandalar kubok, medal və qıymətli hədiyyələrlə təltif olunublar. Mükafatlandırma mərasimində təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Abel Məhərrəmov, Milli Məclisin deputatları Fazıl Qəzənfəroğlu, Rauf Əliyev, Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyanın baş katibi Elxan Məmmədov iştirak ediblər. Çempionatda fərqlənən iştirakçılar 5 nömrəsi üzrə qıymətləndirilib.

FİFA-nın mövcud qaydaları əsasında keçirilən oyunlar AFFA-nın Həkimlər Komitəsinin təsdiq etdiyi hakimlər heyəti tərəfindən idarə olunub.

“Burada əsas məqsəd ölkəmizin ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin komandası da iştirak ediblər. Bu

tin tələbələri arasında futbolun kütləviliyini təmin etmək, beynəlxalq yarışlarda iştirak etmək üçün respublikanın tələbələrindən ibarət yığma komandasına namizədləri müəyyənləşdirilməkdir”. Bu sözləri mükafatlandırma mərasimində təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov jurnalistlərə verdiyi açıqlamasında bildirib. “Biz istəyirik ki, yeniyetmə və gənclərimiz asudo vaxtlarını səmərəli keçirsinlər. Pis vərdişlərdən uzaq olub sağlam heyət tərzini meyil etsinlər. Idmanla möşgül olsunlar” deyən nazir müavini dəha sonra çempionat haqqında ümumi məlumat verib. Tələbələr arasında futbol üzrə VII Respublika çempionatında bu il respublikanın 29 ali və orta ixtisas təhsili müəssisəsindən 700-dən artıq tələbə futbolçu iştirak edib. 29 komandanın 20-si paytaxt, 9-u isə bölgelərdən olub. Final oyunlarına qədər ham bölgelərdə, ham da paytaxt Bakıda zona yarışları keçirilib. Fərqlihəndərli haldır ki, bu yarışlarda ali məktəblərin komandası ilə yanaşı, orta ixtisas təhsili müəssisələrinin komandası da iştirak ediblər. Bu

merhələyə çıxan komandalar sırasında əvvəlki illərdən fərqli olaraq Gənclər Texnologiya Universiteti, Lənkəran Dövlət Universiteti, Gənclər Dövlət Universiteti və Şirvan Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Koleccinin tələbələri arasında futbol üzrə Respublika birinciliyi keçirildi. Həmin çempionatın final oyununda Bakı Dövlət Universiteti ilə Azərbaycan Dövlət Bodən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının komandaları qarşılaşdı və idman akademiyası qalib oldu. Bu il isə BDU komandası ADBTİA komandasını 2:1 hesabı ilə möğləub edərək çempion oldu.

Diqqətən qatdırılıb ki, yarışlar istor paytaxtda, isterse də regionlarda

müasir standartlara cavab verən futbol meydancalarında keçirilib. Əlbəttə ki, bütün bunlar ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin idman və bodən tərbiyəsinə göstərdiyi qayığının, diqqətin neticosıdır. Möhtərəm Prezidentimin rəhbərliyi altında ölkəmizdə idmanın bütün sahələri inkişaf edir və Azərbaycan dünya ölkələri arasında öz sözünü deyr. Bildiyimiz kimi, bir neçə gündən sonra paytaxtimiz mühüm və mötəbər bir yarışa, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının keçirilməsinə ev sahibliyi edəcək. Bütün bunlar onu göstərir ki, Azərbaycanda idman yüksək səviyyədədir və Azərbaycan idman ölkəsidir.

“Komandamızı qələbəyə aparən qolu mən vurdum”

Qalib komandanın oyunçularının çempionat haqqında fikirləri də, biccə, maraqlı olar. Bu məqsədən onlara yaxınlaşdırılmış çempionluğun sevincli anları bizimlə bölüşməyi xahiş etdik. İlk olaraq 11 nömrəli oyuncu Nail Novruzov oyunlar barədə təsəssüratını danışdı:

“Bakı Dövlət Universitetinin kimya fakültəsinin III kurs tələbəsiyim. Bu il yarışları daha da maraqlı edən yeni tələbələrin çempionata qatılmasıdır. Kollə tələbələri də yarışlarda iştirak etdi. Mən deyə bilerəm ki, bu çempionatdan çox şey öyrəndim və gördüm. Məsqət toplantılarında tələbələr daha çox vaxt ayırmayı, eyni zamanda onların asudə vaxtlarını səmərəli keçirmələri çox yaxşıdır. Bir sözlə, bu çempionatın keçirilməsi gənclərimiz üçün olduqca yaxşıdır və vacibdir. Bu gün mənim sevincimin hədd-hüdudu yoxdur. Bir neçə ayın zəhməti artıq öz bahəsini verdi. Final oyunu çox maraqlı keçdi. Rəqib - Azərbaycan Dövlət Bodən Tərbiyəsi

Nail Novruzov

Nurəli Əsədov

Xalid Piriyev

Murad Məmmədov

Rahib Hüseynov

və İdman Akademiyasının komandası 10 nömrəli oyuncu Nurəli Əsədov komandasını qələbəyə aparan qolu sahibidir:

“Mən bu yarışda Bakı Dövlət Universitetini temsil edirəm. Universitetin komandasının hücumçularından biri yəm və 15 nömrə ilə çıxış edirəm. Artıq dörd ildər ki, Bakı Dövlət Universitetinin komandasının feal oyunçularından biriyim. Əvəz olunmadan oynayan oyunçulardan. Üldən komandanın kapitanıym. Əvvəlki illərdə bu komanda ilə biz finalda tez-tez qarşılaşmışıq. Həmin oyunların bir neçəsinin finalında penallaşma ilə uduzumuşuq. Amma bu çempionatda final oyu-

nu fərqli oldu. Bizim komandasımız bu oyuna çox ciddi hazırlaşmışdı. Gündümüz meydancada keçirdi. Final oyunu çox gərgin keçdi. Rəqib komandasımız elə də zəif deyildi. Birinci hissədən sonra komanda yoldaşlarımızla oyunu müzakirə etdi. Rəqib komandanın hansı vəziyyətdə bizzən üstün olmasına müəyyənləşdirildi. Və yoldaşları o istiqaməti dən çox nezərdə saxlamış tapşırıq. Təbii ki, komandanın kapitanı olaraq üzərimə dən böyük məsuliyyət düşürdü. Bərabərlikdən sonra üstünlük və komandasımız qələbəyə aparan qolu mən vurdum. Çox sevinirəm və bunu sözə ifadə etməye çətinlik çəkirəm”. Bu il həm də universiteti bitirib, müstəqil həyataya qədəm qoyar və bunun heyecanını yaşayırıam. “Bu qolu və qələbəni başda rektorumuz olmaqla bütün universitetimizə boxş edirəm”.

Xalid Piriyev Bakı Dövlət Universiteti coğrafiya fakültəsinin IV kurs tələbəsidir. O da komanda yoldaşı Nurəli kimi ali məktəbi bitirməyi barədə danışır. Xalid final oyununda rəqib komandanın qapısına vurulan digər qolun müəllifidir:

“Azərbaycan Dövlət Bodən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının komandası çempionatın 29 ali komandası ilə iştirak etdi. Rəqib komandanın hansı vəziyyətdə bizzən üstün olmasına müəyyənləşdirildi. Və yoldaşları o istiqaməti dən çox nezərdə saxlamış tapşırıq. Təbii ki, komandanın kapitanı olaraq üzərimə dən böyük məsuliyyət düşürdü. Bərabərlikdən sonra üstünlük və komandasımız qələbəyə aparan qolu mən vurdum. Çox sevinirəm və bunu sözə ifadə etməye çətinlik çəkirəm”. Bu il həm də universiteti bitirib, müstəqil həyataya qədəm qoyar və bunun heyecanını yaşayırıam. “Bu qolu və qələbəni başda rektorumuz olmaqla bütün universitetimizə boxş edirəm”.

Komandanın qapıcısı, Bakı Dövlət Universitetinin coğrafiya fakültəsinin III kurs tələbəsi Murad Məmmədov isə qapıcıının məsuliyyətinin oyunculara nisbətən dən çox olduğunu qeyd etdi: “Təbii ki, hər hansı bir oyunda qapıcıının üzərinə düşən yük çox böyükdir. Komandanın, azarkeşlərin bütün ümidiyinən sonin üzərində olması çox məsuliyyətli bir işdir. Hər hansı bir oyuncunun səhvini digər düzəldə bilər. Ancaq qapıcıının səhvini komandanın taleyini həll edir. Bu oyunda çox gərgin və olduqca çətin məqamlar oldu. İkinci hissədə bizim rəqib komandanın üstünlüyü vənəzif oyunu dən çox sevinirəm. Sina Bahrami (68 kg) isə yarışı yarımfinal mərhələsində başa vurub və bürünc medallı kifayətlenib.

Komandanın qapıcısı, Bakı Dövlət Universitetinin coğrafiya fakültəsinin III kurs tələbəsi Murad Məmmədov isə qapıcıının məsuliyyətinin oyunculara nisbətən dən çox olduğunu qeyd etdi: “Təbii ki, hər hansı bir oyunda qapıcıının üzərinə düşən yük çox böyükdir. Komandanın, azarkeşlərin bütün ümidiyinən sonin üzərində olması çox məsuliyyətli bir işdir. Hər hansı bir oyuncunun səhvini digər düzəldə bilər. Ancaq qapıcıının səhvini komandanın taleyini həll edir. Bu oyunda çox gərgin və olduqca çətin məqamlar oldu. İkinci hissədə bizim rəqib komandanın üstünlüyü vənəzif oyunu dən çox sevinirəm. Yarımfinalda ona qolun vurulmasında mənim də əməyim olub. Futbol çox sevirəm. Lap balaca olandan uşaqlarla məhəllədə futbol oynayardım. Demək olar ki, boş vaxtımı ancaq futbol oynamaqla keçirirdim”.

Respublika şahmat festivalı başa çatıb

“Şahmat” fənni tədris olunan pilot ümumtəhsil müəssisələrinin sağırdları arasında ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümü həsr olunmuş şahmat festivalının final yarışlarına yekun vurulub.

Bakı şəhəri 12 nömrəli tam orta məktəbdə keçirilən yarışlara 400-ə yaxın şagird qatılıb. Şəxsi komanda xarakteri daşıyan yarışlar İsvəçəri sistemi üzrə keçirilib, komandaların tərkibi 7-10 yaşlı 3 oğlan və 3 qız olmaqla 6 nəfərdən ibarət olub.

Komanda hesabında I yeri Nəri-

Taekvando üzrə yığmamız “Prezident kuboku” yarışında 8 medala sahib olub

Yunanistanın paytaxtı Afinada keçirilən Dünya Taekvando Federasiyasiının “Prezident kuboku” yarışında ən yüksək pilləsi qalıb. Böyüklerden ibarət yığma komandasımız üzvü Qasim Maqomedov (54 kg) və Radik İsayev (87 kg) finala vəsiqə qazanılar da həllədici döyüsdən möğləub ayrırlarlaq gümüş medala layiq görülüb. Sina Bahrami (68 kg) isə yarışı yarımfinal mərhələsində başa vurub və bürünc medallı kifayətlenib.

Yeniyetmələr arasında mübarizə aparan Ofeliya Allahverdiyeva (41 kg) rəqiblərinə şans verməyərək fəxri kürsünün en yüksək pilləsini qalıb. Böyüklerden ibarət yığma komandasımız üzvü Qasim Maqomedov (54 kg) və Radik İsayev (87 kg) finala vəsiqə qazanılar da həllədici döyüsdən möğləub ayrırlarlaq gümüş medala layiq görülüb. Sina Bahrami (68 kg) isə yarışı yarımfinal mərhələsində başa vurub və bürünc medallı kifayətlenib.

Güləşçilərimiz İzmirdə 5 medalla qayıdıblar

İzmirde Mahmut Atalay və Yaşar Erkanın xatirəsinə yeniyetmə güləşçilər arasında və komanda hesabında qaliblər kubok, diplom və qıymətli hediyələrlə, fərqlənən şahmatçılar diplomla təltif olunub.

Turnirde yeniyetmə güləşçilər ibarət yığma komandasının üzvləri iştirak ediblər. Təmsilçilərmiş turniri 2 qızıl, 1 gümüş və 2 bürünc medalla başa vurublar. Bütün rəqiblərindən üstün olan Şahənə Nəzərovə (38 kg) və Ayşən Yusifova (40 kg) turnirin qızıl medallı qazanıblar. Turnirde 49 kilogram çəkicidən

məbarizə aparan Sevinc Əhədova gümüş medala yiyələnib. Bürünc medallı isə yığmamız Yasəmən Məcidli (43 kg) və Jala Əliyeva (56 kg) qazandırlar. Məlumat üçün bildirək ki, böyük məşqçi Nazim Əlicanov və məşqçi Hesən Məmmədərovun rəhbərliyi altında yığma komandasımız 10 üzvü aprelin 21-dən Bursada Türkiye yığması ilə birgə təlim-məşq toplantılarında iştirak edib.

Güləşçilərin idarə edilməsindən ölkəmiz beynəlxalq dərcəli hakim Zaur Şərifov təmsil edib.

Bələliklə, 51 ölkədən 2 min 182 taekvandoçunun iştirak etdiyi ikinci “G2” kateqoriyalı “Prezident kuboku” yarışında millimiz idmançıları uğurlu çıxış edərək iki qızıl, iki gümüş və dörd bürünc, ümumilikdə, səkkiz medala sahib olublar. Turnirde mükafatçılar sırasında yer alan idmançılar ilə ərzində keçirilmiş nəzərdə tutulan Avropa birinciliyi və çempionatına öz çəkilişdən əlavə

lisensiya əldə etmiş olublar.

Azərbaycan Taekvando Federasiyasiının vitse-prezidenti Niyazəddin Paşayev və eləcə də baş məşqçilər Reza Mehmandoust, Elnur Amanov, Məmməd Abdullayev, Səbühi Zülfüqarov, böyük məşqçilər Rəşad Əhmədov və Zahid Məmmədəvən rəhbərliyi ilə turnire yollanan millimiz mayın 2-də Vətənə qayıldıb.

Bədii gimnastika üzrə yarışlara yekun vurulub

Aprelin 30-da Bakıda Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasiının (FIG) bədii gimnastika üzrə dünya kubok yarışlarına yekun vurulub. AZERTAC xəbor verir ki, Milli Gimnastika Arenasında keçirilən dünya kubokun üçüncü - sonuncu gündən fərdi gimnastların halqa, top, gürzələr və lento, eləcə də qrup komandalarının 5 halqa, 3 top və 2 ipələr hərəkətlər üzrə final yarışları oynanıblı.

Fərdi yarışlarda rusiyalı gimnastlar Aleksandra Soldatova topla, Arina Şəhriyər vənəziflərənə qolun vurulmasında mənim də əməyim olub. Rəqəmən 2 ipələrə qolun vurulmasında mənim də əməyim olub. Rəqəmən 2 ipələrə qolun vurulmasında mənim də əməyim olub. Rəqəmən 2 ipələrə qolun vurulmasında mənim də əməyim olub. Rəqəmən 2 ipələrə qolun vurulmasında mənim də əməyim olub. Rəqə

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Lənkəran Dövlət Universiteti

vakant yerlər üzrə aşağıda qeyd olunan vəzifələri tutmaq üçün müsabiqə

ELAN EDİR

Dekan:

"İqtisadiyyat və idarəetmə" fakültəsi
"Humanitar" fakültə

Kafedra müdürü:

İqtisadiyyat və marketinq kafedrası
Humanitar fənlər kafedrası
Texnologiya və texniki fənlər kafedrası
Biznes və idarəetmə kafedrası
Baytarlıq və aqrar fənlər kafedrası

Xarici dillər kafedrası:

Baş müəllim - 1 yer
Müəllim - 2 yer

Biznes və idarəetmə kafedrası:

Dosent - 1 yer

Texnologiya və texniki fənlər kafedrası:

Dosent - 1 yer

Azərbaycan dili, ədəbiyyatı və onların tədrisi metodikası kafedrası:

Professor - 1 yer, 0,5 ştat

Ərizələrin qəbulu bu elan dərc edildikdən sonra 1 ay müddətindədir. Əsasnaməyə uyğun olaraq sənədlər rektorun adına yazılmış ərizə ilə birlikdə aşağıdakı ünvana göndərilməli və ya şəxşən təqdim edilməlidir.

Ünvan: Lənkəran şəhəri, H.Aslanov xiyabanı, 50

www.lsu.edu.az

E mail: science@lsu.edu.az

Tel.: (02525) 5-25-59

REKTORLUQ

"AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ"

Baş redaktor

Nurəddin Heydərov

Baş redaktor müavini

Sarvan İbrahimov

Məsul katib

Elman Əbdüluov

Elm və təhsil şöbəsi

Yusif Əliyev

Beynəlxalq əlaqələr şöbəsi

Oruc Mustafayev

İnformasiya şöbəsi

Niyazi Rəhimov

Gənclik və yaradıcılıq şöbəsi

Samirə Kərimova

Məktublar şöbəsi

Şakir Cəfərov

Mühəsibatlıq

Komputer mərkəzi

Reklam və elanlar

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə 23 M, Mətbuat Evi, 5-ci mərtəbə

Qəzet "Azərbaycan müəllimi"nin kompüter mərkəzində yığılın və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı "Mətbuat şöbəsi"

Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881

M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944

S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

"Azərbaycan müəllimi" qəzeti redaksiyası

Hesab № AZ12 IBAZ38060019443164986216

VÖEN: 1300397831

Lisenziya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 6173, Sifariş 1265

Məsul növbətçi: Ş.Cəfərov

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 2005-ci ilde Məmmədova Marina Bayramovnaya verilmiş B-038633 nömrəli diplom və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır

Odlar Yurdu Universiteti tərəfindən 2011-ci ilde Quliyev Nikbin Fərəc oğluna verilmiş BB-I-016204 nömrəli forqlənmə diplому itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 169 nömrəli tam orta məktəbi 2012-ci ilde bitirmiş Valiyev Ramil Saxavət oğluna verilmiş A-101884 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 236 nömrəli tam orta məktəbi 2012-ci ilde bitirmiş Abdullayeva Güney Təyyar qızına verilmiş A-117068 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 158 nömrəli tam orta məktəbi 2009-cu ilde bitirmiş Muradov İslmayıl İlham oğluna verilmiş B-597891 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ilde bitirmiş Qasımovaya Aysel qızına verilmiş-445006 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı 1 nömrəli Tibb Kolleci tərəfindən 2014-cü ilde Paşayeva Günel Murad qızına verilmiş AA-041344 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

N.K.Krupskaya adına Kirovabad Baza Tibb Məktəbi tərəfindən 1989-cu ilde Məmmədova Bahar Əsgər qızına verilmiş HT-I-547166 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Slavyan Universiteti tərəfindən 2013-cü ilde Sivakova Yelena Vyaceslavovnaya verilmiş B-267376 nömrəli bakalavr diplому itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Texniki Universiteti tərəfindən 2015-ci ilde Hüseynov Samir Rasim oğluna verilmiş A-060214 nömrəli bakalavr diplому itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Bakı Dövlət Sosial-İqtisad Kollecinin direktoru Vidiadi Orucov və pedaqoji kollektivi kolleinin tərbiyə işləri üzrə direktor müavini Zakir Hüseynova atası

ZAMAN HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

"Facebook"da virtual reallik sistemi

Yusif ƏLİYEV

Önə il "Facebook" sosial şəbəkəsinin yaradıcı Mark Zuckerbərg şirkətin virtual realliga bağlı planlarını açıqlamışdır. Artıq şirkətin eyni zamanda birdən çox dəstə ünsiyyət qurmaq və əylənməyə imkan verən "Spaces" xidməti istifadəye verilib.

www.hi-news.ru saytının məlumatına görə, bu xidmət hələ ki, beta-versiyada və yalnız "Oculus Rift" şəhəri "Oculus Touch" kontrolleri istifadə olunduğunda işləyir. Xidmət istifadəçilərin "Facebook" dəki şəkillərinə əsasən onun avatarnı yaratmağın bir neçə variantını təklif edir. O, hər bir istifadəçiyə məzəli cızgi film personajı şəklinde öz unikal 3D-avatarları yaratmağa imkan verir. Burada istifadəçilər dəstələr ilə ünsiyyət qura, "Facebook Messenger" vasitəsilə tanışlarına zəng edə,

musiqi dinləyə, müxtəlif obyektlərin rəsmi çəkə, panorama filmlər baxa, hətta virtual selfi-cubügen köməyi ilə şəkillər çəkə bilərlər.

"Spaces" yaradıcıları iddia edirlər ki, hazırda xidmətdə planlaşdırılmış imkanların yalnız 1 faizi reallaşdırılub.

Qeyd edək ki, "Oculus Rift" dəstə və əlavə aksesuarlarının deyərini yüksək olması onun mənfi cəhətlərindən hesab olunur. Bu dəstə "HTC Vive" və "PlayStation VR"dan sonra satışların sayına görə üçüncü yerde dayanır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 2009-cu ilde Əhmədov Əhməd Qafqaz oğluna verilmiş B-150954 nömrəli bakalavr diplomuna əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 13 nömrəli tam orta məktəbi 2018-ci ilde bitirmiş Ələkbərov Vüqar Fəxrəddin oğluna verilmiş A-115876 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

N.Tusi adına Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti tərəfindən 1999-cu ilde Seyidova Yaqut Məbəd qızına verilmiş 002509 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 154 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2015-ci ildə bitirmiş Süleymanov Əli Arif oğluna verilmiş A-517495 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 1997-ci ildə Nuriyeva Xalidə Dünəymalı qızına verilmiş AB-I-073019 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yevlax rayonu Salamabad kənd tam orta məktəbin 2000-ci ildə bitirmiş Babayev Kənan Ağəlli oğluna verilmiş 397771 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

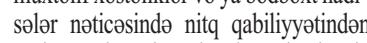
Sabirabad rayonu 2 nömrəli Beynəlxalq məktəb və ya bedəxət hadisələr nöticəsində nitq qabiliyyətindən məhrum olmuş insanlara kömək edəcək. Onun təkmilləşdirilmiş versiyası cari ilin sonunda təqdim olunacaq.

Alimlərin sözlərinə görə, qurğu müxtəlif xəstəliklər və ya bedəxət hadisələr nöticəsində nitq qabiliyyətindən məhrum olmuş insanlara kömək edəcək. Onun təkmilləşdirilmiş versiyası cari ilin sonunda təqdim olunacaq.

Tovuz rayonu Girzan kənd tam orta məktəbinin VIII sinfini attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İKT.az saytının məlumatına görə, qurğu fikrləndiyi söz və cümlələri qabaqcada deyə bilir.

İnsanın düşüncələrini oxuyan qurğu

Yaponiyanın Toyohashi Texnoloji Universitetinin mütəxəssisləri insanın düşüncələrini oxuyan qurğu hazırlanıblar. Yeni ixtira 0-dan 9-dək rəqəmləri 90 faiz, yapon dilində bəzi hecalalar isə 61 faiz deqiqliklə tapa bilir.

www.dni24.com saytının məlumatına görə, göstəricilərinin o qədər yüksək olduğunu etraf edən mütəxəssislər qurğunun təkmilləşdirilməsi üzərində çalışırlar. Qurğu insanın sözləri tələffüz etdiyi zaman yaranan beyin dəlgələrini skan edən elektroensefaloqramların iş prinsipi əsasında işləyir. Sonrakı mərhələdə beyin fəaliyyəti noticəsində yaranan dəlgələrin analizi sayısında insanın fikrləndiyi söz və cümlələri qabaqcada deyə bilir.

İKT.az saytının məlumatları əsasında

İngilis dilini öyrənənlər üçün dərs nümunələri

LearnEnglish

Myths and legends – Central/Northern Asia (the Himalayas)

by Russell Evans

You are going to read about the Yeti from the mountains between India and Tibet.

Activity 1

Before you read, decide which word goes with which meaning.

1. ape	2. claws	3. evidence	4. footprints
5. naughty	6. snowman	7. snowy	

- a. a large animal like a monkey without a tail
- b. a man made of snow
- c. cold and with lots of snow around
- d. doing bad things for fun
- e. good reasons for thinking something is true
- f. strong sharp nails that some animals have on their feet or hands
- g. the patterns animals and people make with their feet when they walk

The Yeti

A The Yeti is sometimes called the ‘Abominable Snowman’. People think it lives high up in the snowy mountains of Tibet and Nepal, near Mount Everest.

B It looks a little bit like a giant ape or bear. It has long arms and it walks on its back legs. It has sharp claws and teeth. It's very big. People think it is between two and three metres tall and weighs as much as 230kg. Some people say the Yeti smells very bad.

C Local people sometimes tell their children scary stories about the Yeti to stop them being naughty. ‘Don't go walking alone in the mountains or the Yeti will get you!’

D People in other countries first started hearing stories about the Yeti in 1832. Then, in the 1950s, Since then, hundreds of people have said that they've seen a Yeti or Yeti footprints, but it is interesting that no one has been able to catch a Yeti, or take a good photo of one.

E They think people actually saw bears or the footprints of bears or other large animals. The scientists are waiting for better evidence before they decide if the Yeti is real or not. But one thing is for sure: people will keep on looking for the Abominable Snowman!

Activity 2

The text has five paragraphs, A to E. One sentence or clause (a phrase containing a subject and a verb) has been taken out of each paragraph. Which sentence or clause matches the gap in each paragraph?

1. It has thick white or grey fur to keep it warm.
Paragraph
2. Others say that if you see a Yeti, you will die!
Paragraph
3. Some scientists have another answer to the Yeti question.
Paragraph
4. Lots of people started going to the mountains to look for the Yeti.
Paragraph
5. which means ‘the very bad snowman’.
Paragraph

© Hannah Eaton/British Council

Activity 3

Complete the sentences with a word from the box.

catch	evidence	legs	scary	snowy
-------	----------	------	-------	-------

1. The Yeti makes its home in high, places.
2. Its arms are long and it uses its back to walk.
3. When local people want their children to behave, they tell them stories about the Yeti.
4. Although lots of people say they have seen a Yeti, it has not been possible to one.
5. Before scientists make up their minds, they need to see better

Activity 4

Look at these phrases from the story. They all help us to describe someone or something.

It looks a little bit like a giant ape or bear.

It has sharp claws and teeth.

It's very big.

Describe these animals using the words in the box.

big	black	bright	ears
grey	legs	lion	sharp
small	soft	tail	yellow

Cat: It's quite It has fur and big eyes, but it also has very claws and teeth.

Elephant: It's and It has very large

Monkey: It has a long and long arms and It's good at climbing trees.

Mouse: It has a very long tail and small, eyes. It looks like a small rat.

Tiger: It looks like a , but its fur is and

Activity 5

Are there any strange, scary animals in your country? Are they real? Do you think it's a good idea to tell children scary stories to stop them being naughty?

Activity 4
Mouse: bright; Tiger: lion, yellow/black (either order)
Cat: small, soft, sharp; Elephant: big/grey (either order), ears; Monkey: tail, legs

Activity 2
5. d, 6. b, 7. c
1. B; 2. C; 3. E;
Activity 3
4. catch; 5. evidence;
Activity 4
1. snowy; 2. legs; 3. scary;
Activity 5
4. A; 2. f; 3. e; 4. g;

ANSWERS